Дощ у поміч

Посушлива весна знизить урожайність зернових

» стор. 5

Андрій Халпахчі: Мрію про побудову в Києві фестивального кіноцентру

Гендиректор Міжнародного кінофестивалю «Молодість» вважає фільм «Донбас» Сергія Лозниці шедевром і закликає підтримувати політв'язня Кремля Олега Сенцова

» стор. 11

Під акомпанемент закликів до бойкоту

ФІФА перед стартом ЧС-2018 не дозволила відкривати фан-зони в окупованому Криму, а Верховна Рада не змогла заборонити трансляцію турніру в Україні

» стор. 14

Україна молода

Вівторок, 12 червня 2018 року

№ 62 (5378)

Учорашні курси НБУ:
1 $ = 26,132 грн
1 € = 30,720 грн
1 рос. руб. = 0,417грн

Залишайся в музеї !

Поки київський міський голова Віталій Кличко залишається «весільним генералом» у КМДА, його команда продовжує активно грабувати киян

» стор. 4

Купатися в славі — не плуга перти.
Фото з сайта vesti-ukr.com.

До закінчення передплати на «Україну молоду» на друге півріччя залишилося 6 днів **стор. 6**

ІнФорУМ

«Вітаю чіткий консолідований меседж наших партнерів про те, що Кремлю слід позбутися ілюзій та сумлінно виконувати свої зобов'язання. Умови гранично чіткі: спочатку повага до міжнародного права, припинення агресії на Донбасі та повернення Криму Україні».

Петро Порошенко
Президент України

«КРИМНАШ»

Грошей нема, але ви тримайтеся

Утримання півострова щорічно обходиться окупантам у 2,5 мільярда доларів

Ірина КИРПА

Майже третина від загальної суми російського бюджету йде на різноманітні субсидії, субвенції та сумнівні проекти, що реалізуються в дусі найгірших часів «холодної війни» у СРСР. Так, уже цілком очевидно, що відкриття нового аеровокзального комплексу міжнародного аеропорту Сімферополя «Кримська хвиля» не сприятиме довгоочікуваному туристичному буму. У будівництво цього об'єкта півострова вкладено понад півмільярда доларів, однак людей відлякують божевільні ціни на квитки.

Найбільше літаків прибуває до Сімферополя з Москви та Санкт-Петербурга, а вартість квитка в один бік коливається в еквіваленті від 800 до 3 тисяч гривень. За рік новий комплекс готовий обслужити близько 6,5 мільйона людей, та вже зараз ясно, що навіть половини від заявленої кількості туристів зібрати не вдасться, а це значить, що вкладені гроші можуть не окупитися ніколи.

За даними Транспортної клірингової палати Росії, російським авіакомпаніям довелося скоротити річний план по рейсах до Криму на 551 тисячу пасажирів (23 відсотки від загального числа відпочивальників). Цьому посприяло відкриття Керченського моста та різке, у півтора-два рази, зростання аеропортових тарифів у місті Сімферополь.

За інформацією на табло реєстрації польотів у залі очікування аеропорту стає зрозумілим, що літають сюди винятково російські авіакомпанії. Міжнародні рейси відсутні взагалі. Крім того, з 2014 року всі літаки, що здійснюють рейси до анексованого Криму, оголошені поза законом. Російським авіакомпаніям доводиться прокладати маршрути в обхід України, що значно здорожчує вартість польотів.

Незважаючи на очевидний провал літнього сезону цього року, окупаційна влада Росії продовжує зомбувати населення Криму, повідомляючи про нові сумнівні «перемоги». Якщо вірити пропаганді Кремля, то старий аеропорт у Сімферополі довелося закрити... через низьку пропускну здатність. Хоча самі кримчани лише сумно посміхаються з цих слів пропагандистів, щодня спостерігаючи порожні зали ледь відкритих нових терміналів аеропорту «Кримська хвиля».

Найбільше грошей пішло на будівництво Керченського моста, близько 228 мільярдів рублів. Гігантські розміри цієї суми пояснюються не стільки складністю конструкції у сейсмічно небезпечній зоні, скільки необхідністю оплачувати його цілодобову охорону. Поки пропагандисти Кремля радіють відкриттю транспортної гілки, яка поєднала Кубань та окупований півострів, інженери ламають голову над тим, як добудувати залізничну лінію за рахунок виснаженого федерального бюджету.

А тут ще й літній сезон додав клопоту: фермери семи районів анексованого півострова Крим вимагають компенсувати їм втрату врожаю через брак прісної води.

Не секрет, що на вирішення питань щодо забезпечення жителів окупованого півострова водою та електрикою з казни Росії щорічно йде від трьох до чотирьох мільярдів рублів. Саме цей факт змусив із середини 2017 року урізати вдвічі раніше підняті на хвилі ейфорії зарплати бюджетникам. Тепер лікарі, педагоги, вчені, а також представники інших професій в окупованому Криму не розуміють, як їм виживати на свої зарплати в умовах, коли ціна на деякі категорії товарів перевищує навіть московські показники.

— Чим більше Крим буде схожий на валізу без ручки для Росії, тим вище шанс на його деокупацію у найближчому майбутньому — коментує голова наглядової ради Фонду «Майдан закордонних справ» та головний редактор сайта BlackSeaNews Андрій Клименко. — Внутрішній голос старого економіста підказує мені, що їхні втрати по Криму обчислюються в цілому (з урахуванням санкцій та інших складових цього процесу) близько одного проценту ВВП. Слід продовжувати робити Крим усе дорожчим, бо в іншому випадку Путін «вбухає» всі ці кошти у війну. Єдиний розумний шлях — це тримати санкції та посилювати світовий тиск на Росію, не допускаючи навіть натяку на їх скасування.

Аналітики сходяться на думці, що найближчими роками видатки на утримання окупованого півострова будуть лише зростати. Непрямі втрати від світових санкцій, а також нерозумного ведення економіки в одному з найбільш дотаційних регіонів обійдуться країні-агресору в суму від 10 до 50 мільярдів доларів на рік. Офіційний Кремль буде змушений збільшувати розмір прямої фінансової допомоги для Криму, а ось потенціалу для заробітку грошей своїми силами в окупованого півострова як не було, так і немає. ■

НА ФРОНТІ

Спека на сході

Ворог намагався посунути підрозділи ЗСУ на Луганщині й підвищує напругу під Донецьком

Іван БОЙКО

Літо на східному фронті продовжує бути «спекотним»: минулої неділі російські окупанти 32 рази порушили режим припинення вогню, з них 7 разів із застосуванням важкого озброєння — 120 та 82-мм мінометів.

Як повідомляє прес-центр операції Об'єднаних сил, 10 червня противник укотре, не дотримуючись Мінських домовленостей, намагався послабити оборону українських військових підрозділів на окремих напрямках. На Луганщині найактивніші бойові дії тривали в районі населеного пункту Новотошківське. Зокрема, в ніч на понеділок ворог застосував у цьому районі заборонені міжнародними домовленостями 122-мм артилерійські системи, наражаючи на небезпеку мирних мешканців.

А напередодні, в суботу, бойовики намагалися посунути підрозділи ЗСУ на Луганщині в районах населених пунктів Кримське та Новотошківське, але зазнали втрат. За даними ООС, усі спроби противника просунутися вглиб нашої оборони залишалися нереалізованими, в запеклих боях поблизу Кримського поранено трьох захисників України.

На донецькому напрямку підрозділи Об'єднаних сил вели активну оборону в районі населеного пункту Опитне. На Маріупольському напрямку бої відбувалися поблизу населених пунктів Павлопіль, Водяне та Лебединське.

«Під час бойових дій троє наших захисників отримали поранення. Поранених негайно евакуювали до шпиталю, їхньому життю нічого не загрожує», — повідомляють у штабі ОС. За даними розвідки, в результаті бойових дій одного окупанта знищено та трьох поранено. ■

ДО РЕЧІ

Міністр закордонних справ Павло Клімкін вважає, що шлях до миру на Донбасі лежить через залучення місії ОБСЄ та миротворців ООН. Про це він написав у «Твіттері» вранці 11 червня, перед зустріччю голів МЗС у форматі «нормандської четвірки» в Берліні.

«Усі ЗМІ говорять про Сінгапур, а нам своє робити: реальна безпека під контролем ОБСЄ та миротворців, звільнення наших хлопців і справжні вибори, організовані Україною та міжнародним співтовариством, — це шлях до миру», — зазначив Клімкін.

За словами міністра, «сьогодні в окупованому Донбасі є українська земля та українські громадяни, але немає України. Маємо туди повернутися».

Петро ЛУКІЯНЧУК
Львів

ЧЕРВОНИЙ ПІВЕНЬ

Зброя у вогні

Палала будівля спорткомплексу Міноборони

Диму без вогню не буває.
Фото з сайта tock.uain.media.

У неділю близько третьої години ночі сталася масштабна пожежа на території стадіону СКА. Вогонь поширився на 4,5 тисячі квадратних метрів, унаслідок чого було знищено дах, третій поверх та частину приміщень другого поверху будівлі. Уцілів лише перший поверх, саме там зберігали тисячі одиниць зброї та набоїв. Постраждалих і жертв немає, весь спортивний і військовий інвентар евакуйовано. До ліквідації пожежі залучили 127 рятувальників, у тому числі 33 курсантів, та 21 одиницю спецтехніки.

Територія навчально-спортивної бази літніх видів спорту Міністерства оборони України є багатофункціональною ареною. Тут розташовані стадіон, басейни, а також один із найкращих в Україні велотреків. В оновленому комплексі, який відкрили два роки тому, був сучасний стрілецький тир, однак тепер приміщення є непридатним для експлуатації. Наразі триває комплекс слідчих (розшукових) дій. За їх результатами будуть встановлені завдані матеріальні збитки військовому майну в умовах особливого періоду.

Військова прокуратура не відкидає версію зумисного підпалу. Її підтримує і міністр молоді та спорту Ігор Жданов. Про це він написав у себе на сторінці у «Фейсбуці»: «Чекаємо на остаточний висновок правоохоронних органів щодо причин пожежі. Не виключено, що це був підпал».

У військовій прокуратурі Західного регіону повідомили, що за фактом пожежі відкрили кримінальне провадження за ч. 3 ст. 425 КК України — «недбале ставлення військової службової особи до служби, якщо це заподіяло істотну шкоду, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці». Санкція статті передбачає позбавлення волі на термін до восьми років.

Окрім того, вогонь перекинувся на дах сусіднього гуртожитку, втім «надзвичайники» припинили подальше його розповсюдження. З гуртожитку все ж таки довелося евакуювати 120 жителів. Пожежу локалізовано о 05:35, ліквідовано о 07:51. ■

БЕЗПЕКА

Пляжний патруль

На узбережжі Херсонщини запрацювали чотири нові поліцейські станції

Тарас ЗДОРОВИЛО

Літо — гаряча пора й частенько відпустка через зловмисників може перетворитися на неприємні спогади. Особливо часто шахраї орудують на морських курортах. Аби цього не трапилося, на морському узбережжі Херсонщини розпочали роботу чотири поліцейські станції, тим паче, що з 10 червня тут офіційно стартував курортний сезон.

Відтепер мешканці та відпочивальники на узбережжі Чорного та Азовського морів у населених пунктах Залізний Порт, Лазурне, Хорли та на Арабатській Стрілці матимуть можливість оперативно отримати від поліції необхідну допомогу.

Зауважимо, що кожного року влітку Херсонську область відвідують кілька мільйонів громадян: відпочинок на морському узбережжі обирають як українці, так і жителі зарубіжжя. Тож керівництво обласного главку поліції виявило ініціативу, завдяки якій тепер більш оперативно, ніж у минулі сезони, можна буде реагувати на звернення громадян у прибережних населених пунктах, де розташовані бази відпочинку. Назви новостворених поліцейських станцій відповідають їх територіальному розташуванню: «Залізний Порт», «Лазурне», «Хорли» та «Арабатська Стрілка».

Готовність до роботи поліцейської станції «Залізний Порт» днями проінспектував начальник Головного управління Національної поліції в Херсонській області Артур Мєріков.

Він наголосив на ввічливому і толерантному ставленні поліцейських до громадян, а також на сумлінному виконанні ними своїх професійних обов'язків. Зокрема, керівник обласної поліції звернув увагу правоохоронців на необхідність профілактичної роботи. Щоб не допустити правопорушень, попередити злочини та оперативно їх розкрити.

Після цього поліцейські приступили до виконання службових обов'язків, а головний коп Херсонщини ознайомився з умовами роботи підлеглих.

Станції працюватимуть у цілодобовому режимі. Цілодобове чергування вестимуть працівники чергової частини, слідчо-оперативна група, а прийом громадян здійснюватиме дільничний офіцер поліції. Також щоденно на охорону публічного порядку та безпеки громадян заступатимуть піші, авто-, мото- та велопатрулі. ■

ВИДУЖУЙТЕ!

Ляшко: Найкращий подарунок лікарям до свята — високі зарплати

Лідер РПЛ відвідав військових у Черкаському центрі реабілітації учасників АТО при обласному госпіталі для ветеранів

Галина ПЕЧЕРИЦЯ

Олег Ляшко переконаний, що життя людини — це найвища цінність.

На кошти, вибиті з держбюджету лідером Радикальної партії, тут уже відремонтували палати, невдовзі відреставрують сходи та інші приміщення. Олег Ляшко підтримав військових, а також поцікавився станом здоров'я чорнобильців, афганців, дітей війни, які перебувають на лікуванні у шпиталі. Розповів їм про те, як бачить закінчення війни на Донбасі.

«Коли війна — це бізнес, коли дбають про власні рейтинги, а не мир, то війна ніколи не закінчиться. Щоб зупинити війну в Україні, треба пам'ятати одне: людське життя — це найвища цінність! Британський прем'єр-міністр Вінстон Черчилль казав, що «будь-яка війна закінчується миром. Тільки до миру є дві дороги — дорога перемоги і дорога поразки». Ми пропонуємо йти дорогою перемоги. Не здавати національні інтереси в обмін на пусті обіцянки за Будапештським меморандумом, за яким ми в 1994 році відмовились від третього в світі ядерного потенціалу, а покладатися тільки на себе і розвиток своєї економіки», — наголосив Ляшко.

Також політик подякував медперсоналу за турботу про військових, привітав із Днем медика та вручив грамоти і подарунки кращим лікарям шпиталю.

«Найкращий подарунок до свята — гідні зарплати! Тому моє головне завдання — щоб ваша важлива праця достойно оплачувалась і ви не їхали за кордон на заробітки. Бо з такою медреформою в минулому році 70 тисяч лікарів поїхали з України шукати кращої долі. Будуть нормальні зарплати — будуть і нормальні пенсії. Сьогодні боляче дивитися, як люди старшого віку не можуть звести кінці з кінцями на пенсію, маючи по 40-50 років трудового стажу. Для гідних зарплат і пенсій потрібен економічний розвиток. Ми ніколи не будемо багатими, якщо побиратимемося по всьому світу, будемо розвивати «імпортну» економіку та створювати робочі місця для наших іноземних конкурентів. Робочі місця потрібно створювати для українців у рідній країні», — переконаний лідер РПЛ.

Ініціативу Олега Ляшка щодо відставки в.о. міністра охорони здоров'я Уляни Супрун і медперсонал, і хворі зустріли оплесками. «Наші люди повинні лікуватися в Україні й мати доступну медицину і ліки, а не так звану медреформу, ініціатори якої не хочуть лікувати онкохворих, бо «вони все одно помруть». Ми пропонуємо план зі зниження цін на медикаменти: запровадження референтного ціноутворення, обмеження рентабельності до 10-20%, а не 300%, як зараз. На наркоті менше заробляють, ніж у нас на ліках! Ми добиваємося відновлення державного регулювання цін, скасування ПДВ на ліки та введення найсуворішої кримінальної відповідальності за продаж фальшивих ліків. Коли людина виносить останні гроші в аптеку, а їй крейду продають — за це треба саджати в тюрму, щоб не заробляли на здоров'ї людей собі бариші. Це дасть можливість зробити ліки за доступними цінами», — підсумував Ляшко.

ДОБРА СПРАВА

Порятунок «скриньки»

Школярі провели флешмоб, аби привернути увагу до зникаючого орнаменту відомих художників

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харків

Асфальт біля будинку №44 по вулиці Мироносицькій діти розписали у стилі слобожанського орнаменту, закликавши тим самим громадськість міста врятувати спільну роботу двох митців Миколи Самокиша та Сергія Васильківського. Відомі українські художники 108 років тому розписали в такій манері стіни на двох поверхах цієї будівлі, за що її назвали «шкатулочкою». На жаль, сьогодні цей шедевр може безслідно зникнути, тому школярі, які приходили сюди на екскурсію й почули одну з найцікавіших легенд Харкова, вирішили вдарити в усі дзвони дружнім флешмобом.

Як повідомила співзасновниця проекту «Перлина Слобожанського модерну» Наталія Нечепуренко, загалом діти придумали одразу 20 акцій, тому малюнок на асфальті можна вважати лише вдалим стартом. Продовження можна очікувати після канікул. «Ми підготували для них трафарети і листівки з розписами Самокиша, — каже пані Наталя. — Дітки, починаючи від першокласників і закінчуючи ліцеїстами, натхненно трудилися над цією роботою. Ніхто не сварився один з одним і навіть хлопці із задоволенням малювали квіти».

Микола Самокиш розписав будинок на Мироносицькій, 44 квітковим орнаментом одразу, як тільки той був збудований у 1910 році. Водночас на північному боці цієї ж будівлі створив живописне панно Сергій Васильківський. У результаті оздоблення багатоповерхівки почало нагадувати яскраву українську скриню. В аналогічній манері обидва митці розписали і Полтавський краєзнавчий музей, але оскільки будівля дуже постраждала в роки війни, харківський шедевр лишився єдиним зразком їхньої спільної творчості.

Школярам небайдужа доля унікального розпису.

Фрагмент розпису «скриньки».

Врятувати мистецьку перлину дуже непросто, адже наразі вона схована за кількома шарами вапна та фарби. Уявлення про її красу можна скласти лише за невеликим фрагментом, реставрованим студентами Харківської академії дизайну з ініціативи викладача В'ячеслава Шуліки. Для того ж, аби відтворити увесь шедевр, потрібні чималі кошти і немало зусиль. Але певна надія на порятунок розпису все ж таки є. «Цього року на сайті міськради стартувала дуже цікава ініціатива — будь-яка людина або громадська організація може подати заявку на «Портал харків'янина» на свій проект і отримати фінансування до мільйона гривень на його реалізацію, — каже Наталя Нечепуренко. — Зараз наш проект проходить модерацію. Конкуренція на порталі досить велика, але шанс у нас є».

ПОГОДА

Червневі поГРОЗИ

Україну накриє потужний циклон зі зливами, градом і штормовим вітром

Ірина КИРПА

Різка зміна погоди насувається з боку Західної України та поступово охопить усі без винятку регіони нашої країни. Першими під удар стихії потраплять Закарпаття, Львівщина, Чернівецька, Тернопільська та Хмельницька області, а також Івано-Франківськ. Там короткочасні дощі пригальмують літню спеку, адже часом температура сягала 32 градусів вище нуля.

Зливи з буревіями прийдуть на зміну жаркій і сухій погоді й у інших регіонах України. Найбільше постраждають від негоди центральна та північна частини країни, де стовпчик термометра не підніматиметься вище 26 градусів удень, а вночі опускатиметься до 14-17 градусів вище нуля. Найхолодніше буде в Чернігівській та Сумській областях. Там температура повітря навіть удень буде опускатися нижче 20 градусів.

Новою хвилею дощів із градом накриє Вінницьку та Київську області. Пік злив у цих регіонах припадає на 12 та 13 червня 2018 року. А ось найспекотніше буде на сході та півдні України, а також на всій території півострова Крим, де традиційно очікується багато сонця, але мало опадів.

Лінія фронту дощів лише злегка зачепить ці регіони в четвер і п'ятницю, 14-15 червня, порадувавши людей, які раніше знемагали від спеки, потужними грозами.

— Стабільний і сухий початок літа мешканцям Західної України забезпечив антициклон Zorro, який деякий час захищав нас від гроз та ураганів, що вирували на більшій частині Російської Федерації, — розповіла народний синоптик Наталія Діденко. — Однак усе добре колись та закінчується, тому тепер ми готуємося до зустрічі з потужним циклоном зі складною назвою Xisca. Цей гість із півночі Скандинавії принесе на більшу частину України нестійку погоду з дощами, грозами та різкими стрибками атмосферного тиску.

Цікаво, що прогноз Укргідрометцентру про аномальну спеку влітку 2018 року поки що відкладається. В країні панує цілком комфортна для життя погода, а температура повітря вдень не піднімається вище +30-32 градусів.

Завдяки сприятливим умовам українським фермерам удалося зібрати відмінний урожай полуниці, вишень та абрикосів.

У цьому сезоні очікується багато персиків, груш та яблук, адже всі фруктові дерева за період повної відсутності дощів змогли порадувати людей дружним цвітінням. Як пояснила завідуюча відділом синоптичної метеорології Українського гідрометеорологічного інституту Віра Балабух, довгостроковий прогноз на липень-серпень 2018 року свідчить на користь того, що температура повітря буде на 1-2 градуси вище, ніж в останні кілька десятків років.

На думку синоптиків, чекати найбільшої спеки слід уже в середині липня, коли очікується рекордна кількість днів із середньодобовою температурою вище 25 градусів за Цельсієм.

Олег ГАНСЬКИЙ

БЕЗВЛАДДЯ

Залишайся в музеї!

Поки київський міський голова Віталій Кличко залишається «весільним генералом» у КМДА, його команда продовжує активно грабувати киян

Вічний чемпіон WBC у суперважкій вазі Віталій Кличко був, треба відзначити, справді талановитим спортсменом. Але, на жаль, не зміг реалізувати себе на посаді міського голови. Кияни, м'яко кажучи, невдоволені харизматичним боксером, який не зміг навести лад у міській господарці, але натомість дуже талановито залізає у кишені кожного мешканця міста.

В Алеї слави він герой!

Наш Віталій Кличко, виявляється, увійшов у Міжнародний зал боксерської слави. У нью-йоркському музеї боксу, що розташований у селі Каннастота, поблизу головного міста Нового Світу, він залишив відбиток свого кулака, який, за традицією, залишають нові члени залу.

Саме так було вшановано його 45 перемог на професійному рингу, 41 з яких — дочасна. Церемонію долучення нової боксерської легенди відвідала тисяча шанувальників боксу. Водночас у списку видання «Індепендент» київський мер зайняв 5-те місце у топ-10 спортсменів, які стали політиками.

Тож на Заході міський голова столиці України, як ми бачимо, продовжує здобувати популярність: спочатку власними кулаками, а нині — шлейфом минулої слави. Яку принесли Віталію ці ж самі кулаки.

Успіхів же на головному місці нинішньої роботи знайдеться значно менше. І всі вони суттєво дрібніші, ніж перемоги на боксерському рингу. Натомість недоліків кияни можуть нарахувати значно більше. Причому йдеться не лише про своєрідну манеру спілкування та невміння висловлювати свої думки, що робить мера Кличка автором численних мемів.

Глибинна проблема його мерства — в суттєвому підвищенні цін на комунальні послуги і не тільки, а також зниження якості життя у столиці України. Як і більшості поганих керівників, Віталію Кличку постійно хтось заважає. Але експерти зазначають: головна проблема — у необдуманих рішеннях, пасивності міського голови та надмірній націленості на своїх міжнародних вояжах, у той час, коли міське господарство залишається в руках його команди, до якої є чимало запитань. Відтак і результати маємо відповідні.

Увага, нас атакують ями!

Чи не найбільша біда киян — стан доріг. І якщо раніше, за часів діяльності менш відомих у світів київських мерів, вони суттєво — у кращий бік (!) — відрізнялися від автошляхів більшості обласних центрів, то сьогодні ситуація змінилася. І дороги у столиці, за невеликим винятком, нічим не кращі за вулиці і провулки пересічних райцентрів.

Це, звичайно, позитивно впливає на самооцінку мешканців віддалених населених пунктів України, які сьогодні радо констатують: «А у нас дороги кращі, ніж у столиці!». Але ж головним завданням мера Віталія Кличка мало бути зовсім не це! Не опустити Київ до рівня депресивних селищ, а навпаки, стати орієнтиром ефективності господарювання. Що, здавалося б, зовсім не важко, особливо з точки зору міського бюджету, одного з найпотужніших в Україні.

Із київських доріг навесні зі снігом сходить асфальт. Ознака перших теплих днів — початок так званих ямкових ремонтів і перекриття мостів, що перетворює Київ у вселенський затор. Але найгірше навіть не це. Найгірше, що, наприклад, цьогоріч навесні проблема виглядала значно гострішою, ніж у 2017 році. А торік усе було значно гірше, ніж у 2016-му... І так далі... Наразі навіть важко уявити собі, що буде з нашими дорогами навесні 2019 року.

Київський транспорт — у «тіні»

Із 14 липня у столиці вдвічі дорожчає комунальний транспорт. Найгірше у цій ситуації не сам факт, а те, що громадськості так і не показали економічного обґрунтування цього кроку. Громадські активісти зазначають: якщо проаналізувати аргументи команди нинішнього київського мера, то можна побачити, що те ж саме стверджували і Омельченко, і Попов. Але тоді нинішні представники міської влади судилися, намагалися через судові рішення скасувати незаконне подорожчання, яке було спрямовано лише для наповнення кишень ексмерів. Нині ж, добравшись до жаданих крісел, мовчать, немов набравши у рот води.

Про обов'язкову наявність конкретної аргументації кажуть і експерти. Економічний висновок, на їх твердження, має бути розроблений відповідно до Наказу Міністерства транспорту №1175 «Про затвердження методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту».

«Ціни на електроенергію, газ, пальне — це лише перший із двох складників. Головним показником у розрахунку тарифу, без якого ніяк не обійтись при наданні економічного обґрунтування, є пасажиропотік. А ось реального обліку пасажиропотоку в нас просто немає. Тож вести мову про економічну доцільність підвищення цін на проїзд просто не доводиться», — каже голова ради «Всеукраїнського центру реформ транспортної інфраструктури» Володимир Наумов.

Кількість перевезених людей, на думку експерта, має базуватися на даних, підсумованих за інформацією, зібраною в квитково-облікових листах, які щодня мусять вести водії. «Головною метою для водіїв є збори максимальної кількості коштів упродовж робочого дня, тому в своєму квитково-обліковому листі вони, як правило, вказують значно менші цифри. Це дає свого роду мінімізацію валового доходу, а отже, й податків. Вони показують удвічі менше перевезених пасажирів — відповідно, менше грошей потрапляє на розрахунковий рахунок, що згодом призводить до несплати податків у потрібному обсязі», — продовжує Наумов, зазначивши, що ці дані у Києві занижені в 2-2,5 раза.

Відтак чергове підвищення вартості проїзду — це не обґрунтована необхідність, а чергова «хотєлка» мера, яка працюватиме лише на добробут його команди.

Статки на смітті

Заробляти на смітті, як дослідили столичні активісти, уміють не лише у Львові. Просто в місті Лева оборудки з відходами призвели до трагедії, а тамтешній мер — політична фігура. У Києві, як виявляється, ситуація схожа.

Уже кілька днів, як усі столичні мешканці платять за вивезення непотребу за підвищеними тарифами. З 10 червня комунальне підприємство «Київкомунсервіс» підвищує тарифи на вивіз сміття. Ставки зросли приблизно на третину. Крім того, тарифи на вивіз сміття прив'язали не до метражу квартири, а до кількості зареєстрованих мешканців.

У розрахунках, оприлюднених підприємством, раніше вказувалося, що сума платежу збільшиться на третину з 74,45 грн. до 99,70 грн. за кубічний метр. Для бюджетних організацій плата стане ще більшою: із 79,84 грн. до 106,36 грн., а для комерційних структур вона зросте із 92,78 грн. до 131,63 грн.

У комунальному підприємстві підвищення тарифів пояснюють зростанням цін на паливно-мастильні матеріали і збільшеним розміром мінімальної зарплати. Так, наприклад, з моменту останнього перегляду тарифів ціни на паливно-мастильні матеріали зросли на 23,2%, мінімальна зарплата — на 16%. Крім того, на їхню думку, підприємство не може не брати до уваги заплановане триразове збільшення тарифу на захоронення твердих побутових відходів на полігоні № 5 у селі Підгірці.

Про всяк випадок нагадаємо: перегляд тарифів на вивезення твердих побутових відходів був ініційований у квітні поточного року.

Півцарства за холодну воду

Невдовзі у столиці України стане суттєво дорожчою холодна вода. Тарифи у столиці підвищать після того, як це рішення буде затверджено Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг. «Підвищення буде обов'язково, тому що воно затверджене, але остаточно затвердити повинна комісія НКРЕКП. Ми чекаємо, коли комісія це затвердить. Це не прив'язано до 1 червня, це прив'язано до роботи самої комісії. Як тільки вона затвердить, далі буде публікація на сайті, в ЗМІ, і після цього вже буде підвищення. Там буде повне роз'яснення — як буде вважатися, з якого числа і так далі», — повідомили в прес-службі «Київводоканалу».

Київський мер Віталій Кличко на Заході є популярною людиною...

...а на Батьківщині його зображають так.

На сьогодні 1 куб. метр холодної води для жителів столичних багатоповерхівок обходиться в 15,49 грн. Із цієї суми 8,28 грн. — це оплата за 1 куб. м водопостачання, 7,21 грн. — за 1 куб. м водовідведення.

Експерти зауважують: підвищення цін необґрунтовані, адже водоканалам вигідно накручувати тарифи. «Підвищення тарифів на холодну воду в столиці економічно необґрунтоване. В основі тарифоутворення лежить витратний підхід формування тарифів. Усі валові витрати підприємства закладаються в тарифи. З таким підходом можна з будь-якого приводу анонсувати підвищення тарифів. Водоканали зацікавлені накручувати тарифи і не ремонтувати мережі. Чим більше втрат води, тим більше прибутку. Вони працюють за схемою: чим більший тариф, тим більший прибуток. Поки не зміниться система утворення тарифів, ні про яку економічну обґрунтованість не може бути й мови», — сказав юрист, директор «Інституту міста» Олександр Сергієнко.

Експерт наголошує: ціни є економічно обґрунтованими тільки тоді, коли тарифи фіксуються і держава змушує підприємства, що надають комунальні послуги, знижувати їх собівартість. «Те, що відбувається зараз, є економічним шахрайством», — резюмував Сергієнко.

«Навар» на газі і мрії киян

Окрім суто тарифних кроків, команда Віталія Кличка вміє піднімати ціни на товари і послуги для киян буквально на порожньому місці, — у сферах, на які вона нібито не має впливу.

Скажімо, водії автомобілів, які користуються скрапленим газом, знають: ціна літра у столиці є значно вищою, ніж навіть у сусідніх населених пунктах. Іноді на 1-1,50 грн. Причина — зниження конкуренції на ринку, яку штучно створила команда Віталія Кличка, змусивши демонтувати частину дрібних заправних станцій.

Підстава для демонтажу була більш ніж благородна: побоювання про безпеку киян, яким могли загрожувати такі станції поблизу їхніх житлових будинків. Експерти при цьому зазначають: з одного боку, якщо КМДА так піклується про безпеку киян, то чому вона дозволяє споруджувати в безпосередній близькості від будинків звичайні бензинові заправки? Переважно великих компаній, які вміють «домовлятися» з командою Кличка.

З іншого боку, чому в Європі, скажімо в Польщі, «бочки» зі скрапленим газом ставлять за кілька метрів від житлових будинків, і це жодним чином не впливає на безпеку?

Питання риторичне. Адже одну гривню на літрі можна легко розділити між всіма зацікавленими особами. Так само, як і «правильно» використати збільшені кошти, отримані від безальтернативного метрополітену.

Деяким киянам лише за проїзд треба буде віддати третину свого доходу! Не кажучи вже про воду, сміття та інші «новації» команди Віталія Кличка.

Може, й справді нашому меру краще було б залишатися у західних музеях і розповідати різні цікаві речі про Київ, ніж погіршувати життя його мешканцям? ■

Оксана СИДОРЕНКО

■ УРОЖАЙ

Дощ у поміч

Посушлива весна знизить урожайність зернових

Цього тижня синоптики прогнозують дощі по всій Україні. Дуже вчасно, бо експерти вже з песимізмом оцінюють очікувану цього року урожайність зернових культур, позбавлених вологи в період весняної вегетації. Агросектору половини України — південних, центральних та східних областей — вони прогнозують втрати до 50 відсотків урожаю через посуху. Про це, зокрема, на початку червня повідомила прес-служба Всеукраїнської аграрної ради.

Нагадаємо, що за підсумками перезимівлі аналітики прогнозували зростання урожаю зернових 2018 року до 62 мільйонів тонн. Але потім суха погода внесла небажані корективи. За результатами проведеного опитування членів Всеукраїнської аграрної ради, стало відомо, що найбільше постраждали пшениця та ячмінь. Адже в деяких регіонах нашої держави дощів майже не було вже упродовж кількох місяців. Точні суми збитків можна буде рахувати ближче до моменту збору врожаю. Проте аграрії південних, центральних та східних областей скаржаться на посуху та прогнозують втрату половини врожаю зернових. Найбільше скарг надійшло від сільгоспвиробників Херсонської, Одеської, Хмельницької, Дніпропетровської, Запорізької і Вінницької областей.

Ще у травні Мінагрополітики повідомляло, що завдяки сприятливим погодним умовам, які склалися взимку-ранньої весни, стан озимих в Україні був найкращий за всю історію спостережень. Тому червневі дощі ще здатні змінити ситуацію на краще. ■

Брак продуктивної вологи в ґрунті загрожує великими втратами врожаю зернових. **Фото з мережі «Фейсбук».**

Олена ЯРОШЕНКА

■ ПОДІЇ

Виставка стає ярмарком

Більшість експонатів 30-ї міжнародної сільгоспвиставки знайшли покупців

На столичній Виставці досягнень народного господарства минулого тижня проходила найбільша агропромислова виставка в Україні та Східній Європі «Агро-2018». Особливістю її стало небувале представництво виробників агротехніки: понад тисяча триста учасників, як вітчизняних, так і зарубіжних, цього року презентували саме новинки сільськогосподарської техніки та устаткування. Одночасно діяло дванадцять спеціалізованих виставок. Сільгосптехніку представили «ЕкспоАгроТех», сільгосптранспорт — «Агро-Транспорт і логістика», сектор аграрного будівництва — AgroBuildExpo.

Щорічна агровиставка вкотре стала ефективною платформою для вдосконалення виробництва, впровадження інновацій, презентацій новинок у всіх сферах агропромислового комплексу України, діловим заходом, який відкриває можливості для співпраці з лідерами світового аграрного сектору, майданчиком для діалогу між приватним бізнесом і державою, асоціаціями та іноземними представниками. Чимало відомих вітчизняних виробників техніки, наприклад «Велес-Агро» та завод Кобзаренка, більшість виставкових експонатів продали «з вітрини», одразу по закінченні форуму відправивши привезену техніку в господарства. Українська агрофірма «Спектр» як дилер презентувала техніку для обробки землі одночасно з декількох країн — Італії, Німеччини, Болгарії, Данії та Албанії. Найбільшим інтересом користувався інноваційний данський обприскувач HARDI TWIN, який ефективно працює навіть при сильному вітрі. Він же очолює рейтинг найлегших, залишаючи меншу колію на полі і менше утрамбовуючи ґрунт. А це для сучасних землеробів Європи останніми роками стало чи не основною проблемою, змусивши інженерів думати не лише про потужність, а й про вагу новітніх агрегатів. Серед техніки для перевезень популярністю користувався самоскид HOWO A7 китайської державної автомобілебудівної компанії Sinotruk, яку представила українська компанія «АГСОЛКО Україна».

На виставці «Агро-2018» відбувся також перший аукціон живих тварин, зокрема дрібної рогатої худоби та собак-пастухів. У ньому взяли участь найкращі українські заводчики, зокрема ті, які займаються розведенням племінного поголів'я кіз. Фермерське господарство «Тетяна-2011» зі Згурівського району Київщини виставило на аукціон племінних цапів зааненської та альпійської порід, яких після завершення процедури торгів вигідно продали. Так само успішно представили результати своєї племінної роботи на виставці СФГ «Бах і сім'я» та ТОВ «Ясногородська страусова ферма» з Макарівського району, ТОВ «Агрофірма «Колос», ТОВ «Сквира Агро» Сквирського району, ДП «Чайка» Бориспільського району; ДП «Дослідне господарство «Шевченківське» Тетіївського району.

Заводчики племінної худоби оформили живі експонати виставки в національному стилі.

Одним із важливих параметрів сучасної сільгосптехніки стає компактність та невелика вага польових агрегатів. **Фото з сайта agroexpo.in.ua.**

Не обійшлося й без традиційної ложки дьогтю. Група компаній «АІС» із розмахом презентувала на київській виставці новинку російського автопрому — «УАЗ Профі», автомобіль, який виробляють на Ульяновському автозаводі і який традиційно тестує сам президент РФ Володимир Путін. Як вдалося з'ясувати агенції УНН, незважаючи на збройний конфлікт із Росією і обмежувальні санкції Ради нацбезпеки, російські УАЗ, як і заборонені російські автобуси «ПАЗ», відкрито продаються в Україні завдяки групі компаній «АІС» і пов'язаним із нею юридичним особам, підконтрольним народному депутату України від групи «Відродження» Дмитру Святашу і його партнеру Василю Полякову. Менеджер із продажів компанії розповів, що авто були завезені в Україну з Росії недавно як пробна партія, аби подивитися, чи користуватимуться вони попитом. Помітивши, що оператор УНН веде відеозйомку, невідомий чоловік з обслуги стенду почав погрожувати журналістам, намагаючись силою перешкодити роботі журналістів. Утім після зупинки зйомки, представник дилерів повідомив, що санкції РНБО застосовуються проти конкретної юридичної особи, тож, на його переконання, гордість російського автопрому й особисто В. Путіна й надалі може бути у вільному доступі на українському ринку…

Залишається сподіватися, що якщо не державні спецслужби, то розвиток вітчизняної промисловості таки забезпечить її конкурентоздатність на тлі «запорєбриковської» принаймні на власному ринку. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Крайня дата

За народним звичаєм, 13 червня, на Веремія, вважається датою закінчення весняної посівної. «Прийшов Веремій-розпрягальник, отже, сівбу закінчено». Як повідомляє Мінагропрод, вже на 8 червня одна з найпізніших зернових, кукурудза, була посіяна на площі 4,6 мільйона гектарів, що становить 99 відсотків від запланованих під цю культуру площ. Загалом ярі зернові та зернобобові культури вже висіяні на площі 7,1 мільйона гектарів з прогнозованих 7,3. У тому числі поля засіяно пшеницею 171 тис. га (98%), ячменем 1,5 млн. га (97%), вівсом 191 тис. га (94%) та стовідсотково горохом — 421 тис. га. Гречка висіяна на 97 тис. га (65%), а просо — на 41 тис. га (74%). Посів цукрових буряків минулого тижня завершили на площі 283 тис га (95 відсотків від прогнозу), соняшнику — на площі 5,7 млн. га (майже 103 відсотки), сої — на площі 1,7 млн. га (90 відсотків).

Експортне портфоліо

Міністерство аграрної політики та продовольства України разом з представниками Офісу підтримки реформ (RST) оновили експортне портфоліо українського аграрного сектору. Презентація портфоліо відбулась 7 червня в рамках виставки АГРО-2018, під час панельної дискусії «Ukraine: time to grow!»/«Україна: час зростати!». Модератор заходу, заступник міністра аграрної політики з питань євроінтеграції Ольга Трофімцева повідомила, що Україна поступово нарощує обсяги експорту аграрної та харчової продукції в усіх регіонах світу. А оновлена версія експортного портфоліо вітчизняного АПК є чудовою презентацією тих товарів, які ми на сьогодні можемо запропонувати на світовому ринку. Актуалізовано статистику аграрної торгівлі України, в якій відображені найважливіші ринки збуту, динаміка розвитку українського експорту за останні 7 років, експортний потенціал товару, кількість українських експортерів цього продукту та важливі контакти секторальних асоціацій та об'єднань. Попередня публікація успішно використовувалась для презентації галузі в багатьох країнах світу, тому її оновлення дуже актуальне. Повну версію експортного портфоліо можна завантажити за посиланням: http://minagro.org.ua/docs/GrowInUkraine_2018.pdf

Чиста сіль

Державне солевидобувне підприємство «Артемсіль» планує найближчим часом почати реалізацію харчової солі, збагаченої шляхом фотосепарації. Презентація нової продукції відбулася минулого тижня. Зразки нової продукції вже найближчим часом з'являться на полицях українських магазинів. Підприємство почне реалізацію солі кухонної харчової кам'яної вищого ґатунку за ДСТУ 3583:2015, для отримання якої в існуючу технологію інтегровано процес фотосепарації. З кам'яної солі усунули темні включення природного походження: сіль отримала привабливий зовнішній вигляд і в ній збільшився вміст NaCl. Упаковка її стала зручнішою у використанні, продукція в ній не просипається і не злежується.

Тваринництво підтримають

Нинішнього року сума, виділена урядом на державну підтримку розвитку тваринництва, сягнула 4 мільярдів гривень. Очікується, що ці кошти допоможуть підвищити продуктивність молочної ВРХ, наростити поголів'я та покращити генетичний потенціал, що збільшить обсяги виробництва галузі. У форумі в рамках агропромислової виставки «Агро-2018» «Пріоритети державної фінансової підтримки АПК у 2018 році», організованому Міністерством аграрної політики, взяли участь народний депутат України Леонід Козаченко, президент Асоціації фермерів та приватних землевласників України Микола Стрижак, представники Мінагрополітики та профільні експерти. «Окрім шістдесятимільйонного врожаю зерна, який ми спостерігаємо останні кілька років, в Україні майже непоміченим пройшов шеститонний надій на корову. Зараз для нас це звичайна цифра, тоді як у радянські часи тритонний надій вважався рекордним. Не будемо на цьому зупинятися, адже програма підтримки тваринництва діятиме не менше трьох-п'яти років та сприятиме рекордам і надалі», — каже заступник міністра Віктор Шеремета. Урядовими програмами підтримки розвитку тваринництва передбачено у 2018 році: часткова компенсація вартості збудованих тваринницьких комплексів, компенсація 1 500 грн. за утримання молочного ВРХ, компенсація громадянам 2 500 грн. за утримання молодняку ВРХ до 1 року тощо. З детальним переліком програм державної підтримки АПК можна ознайомитися за посиланнями http://minagro.gov.ua/uk/support_apk та http://dotacii.minagro.gov.ua

НА НАЙВИЩОМУ РІВНІ

Семеро одного не ждуть

Росію не повернуть до формату «Великої вісімки»

Градус напруги на G7 зашкалював: а ми до нього і так, і сяк.

Інна СТЕПАНЧУК

Президент США Дональд Трамп своєю заявою про те, що «було б добре для світу», аби Росія повернулася до складу групи країн «Великої вісімки», насправді не так здивував, як обурив. Ця його пропозиція була озвучена напередодні саміту лідерів країн «Великої сімки» (G7), що проходив у канадському Квебеку 8-9 червня.

«Дещо», в чому винен Обама

«Це обговорювалося. Деяким людям подобається ідея повернення Росії, — сказав Трамп, натякаючи на проросійськи налаштованого нового прем'єра Італії Джузеппе Конте. — Раніше ми були «Великою вісімкою», а не «Великою сімкою». І дещо сталося деякий час тому, що тепер Росія не бере участі». Трамп навіть знайшов нового винного в тому, що «сталося». І це його попередник Барак Обама. «Крим «відпустили» в часи адміністрації Обами, він може говорити, що хоче, але він дозволив Росії «взяти» Крим», — цитує Трампа «Німецька хвиля». Нагадаємо, саме після анексії українського півострова Росію виключили зі складу «Великої вісімки». Канадський міністр закордонних справ Христя Фріланд підтвердила, що під час саміту пройшли переговори щодо повернення Росії в G8, але вони відбулися у неофіційній обстановці.

Утім благі наміри Трампа щодо повернення до G8 Путіна не викликали схвалення у решти лідерів «Великої сімки» — Канади, Японії, Франції, Німеччини, Італії та Великобританії. Навіть дружнє проросійське плече італійського прем'єра Конте, на яке так сподівався обіпертися Трамп, зрадницьки затремтіло: Конте спочатку підтримав ідею Трампа, але потім узгодив спільну позицію з країнами ЄС. А ця позиція — досить різка і однозначна, як свідчить спільна заява лідерів G7. «Ми закликаємо Росію припинити свою поведінку з дестабілізації, підриву демократії і підтримки сирійського режиму», — йдеться у комюніке лідерів «Великої сімки», повідомляє агенція «Рейтер». У тексті наголошується, що західні санкції проти Росії триватимуть до тих пір, поки Москва не виконає свої зобов'язання в Україні згідно з Мінськими домовленостями. Більше того, санкції навіть можуть посилити. «Ми підтверджуємо наше засудження незаконної анексії Криму і знову підтверджуємо нашу незмінну підтримку українського суверенітету, незалежності і територіальної цілісності в рамках її міжнародно визнаних кордонів, — йдеться у заяві G7. — Продовження санкцій чітко пов'язане з тим, що Росія не продемонструвала повного виконання своїх зобов'язань згідно з Мінськими домовленостями та поваги до суверенітету України».

Торгові війни

У неділю, 10 червня, Трамп викинув коника, який став першим подібним випадком в історії «Великої сімки» — несподівано він відкликав свій підпис під спільним комюніке. І не стільки через позицію щодо Росії, як через канадського прем'єра (дивно, що цього разу не Обама став причиною всіх бід!). Джастін Трюдо зіпсував настрій президенту США своїми заявами під час підсумкової прес-конференції. Про це американський лідер повідомив у своєму «Твіттері»: «Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо поводився так поступливо і м'яко під час наших зустрічей на G7 тільки для того, щоб дати пресконференцію після мого від'їзду, сказавши, що «мита США є образливими» і він «не дасть сісти собі на шию». Дуже нечесно і слабко. Наші мита — це відповідь на його 270% (мита) на молочні продукти (США)!».

Нагадаємо, США з 1 червня ввели мита на імпорт сталі (25%) і алюмінію (10%) з Канади, Мексики і країн ЄС. Канада у відповідь анонсувала введення мит на низку американських товарів. Через цю торгівельну суперечку двох країн залишилося непідписаним Сполученими Штатами комюніке G7, в якому, окрім уже згаданого заклику до Росії «припинити свою дестабілізуючу поведінку», є інші кілька важливих пунктів. Зокрема, як повідомляє Бі-Бі-Сі, заява про необхідність забезпечити «назавжди» мирний аспект ядерної програми Ірану, домовленості по Паризькій кліматичній угоді та про виділення країнами-підписантами 2,9 млрд. доларів на освіту жінок і дівчаток у найбідніших країнах світу.

А ТИМ ЧАСОМ...

У самій Москві у відповідь на заяву Трампа й подальшу її критику зробили вигляд, що не дуже й хотіли повертатися до «Великої вісімки». Міністр закордонних справ Сергій Лавров сказав: «Ми ніколи ні в кого не просилися назад», цитує його «Інтерфакс». «Ми чудово працюємо в інших форматах — і в ШОС, і в БРІКС, і особливо в «двадцятці», де розділяють наші підходи», — зазначив Лавров. «І в рамках «двадцятки» вже ультиматумами не обійдешся, там вже треба домовлятися. «Двадцятка» — це механізм досягнення консенсусу. І я думаю, що це — найперспективніший формат на майбутнє», — не втрачає оптимізму російський міністр.

ОБЛУДА

Голосуй, не голосуй, все одно отримаєш... Путіна

Журналісти розкривають механізм фальсифікації на виборах у Росії

Олег БОРОВСЬКИЙ

Представники російських громадських рухів викрили великомасштабну фальсифікацію результатів голосування на президентських виборах у Росії, що відбулися 18 березня. Фальсифікації полягали у завищенні явки виборців та кількості голосів тих, хто підтримав кандидатуру Володимира Путіна, передає російське видання «Новая газєта».

Учасники проекту вивчили регіони з найбільшою явкою. Результати дослідження виявилися шокуючими. У більшості регіонів справжня явка була вдвічі-втричі, а то й навіть уп'ятеро меншою, ніж офіційна. Російські незалежні спостерігачі отримали записи з відеокамер, установлених у восьми тисячах виборчих дільниць у Росії. Вони вибрали 50 записів, по 10 із випадкових дільниць у п'яти регіонах Росії із найбільшою явкою: з Кабардино-Балкарії, Чечні, Дагестану, Карачаєво-Черкесії і Татарстану.

Волонтери порахували число осіб, котрі вкинули свої голоси до урн, а потім порівняли ці результати з даними Центральної виборчої комісії Росії. Виявилося, що реальна явка абсолютно не відповідає офіційним даним. У підсумку, розбіжність між результатом візуального підрахунку виборців та офіційними даними дільниць становила 30 тисяч голосів. І це тільки, нагадаємо, на десяти дільницях!

Раніше незалежні спостерігачі інформували про численні порушення та шахрайства під час чергових президентських виборів у Росії, на яких, за офіційними даними, Путін отримав майже 77% голосів. Йдеться про масові вкидання додаткових бюлетенів в урни, багаторазове голосування на різних дільницях, примус до «волевиявлення» чиновників та військових.

Власне, розслідування «Новой газєти» лише підтвердило факт масштабних фальсифікацій під час президентських виборів 18 березня 2018 року. За даними газети, явка на виборах у кілька разів була нижчою, ніж та, яку назвала Центральна виборча комісія. Офіційно, 67,4% росіян, які мають право голосу, пішли до виборчих урн.

«Новая газєта» вказує, що на відео з камер можна побачити людей, які кидають по кілька виборчих бюлетенів. Тепер видання оголосило, що перевірить усі виборчі дільниці і незабаром підготує остаточні результати розслідування та оприлюднить дані про те, на скільки відсотків голосів росіян надурили під час президентських виборів. Також газета має намір розкрити імена людей, які брали участь у фальсифікації результатів.

НОВИНИ ПЛЮС

Протест зі стільцями

Родичі жертв малайзійського «Боїнга» MH17, збитого з російського «Бука» над Донбасом, провели мовчазну акцію протесту біля посольства РФ у Гаазі. У парку навпроти російського дипредставництва вони встановили 298 порожніх стільців — саме стільки людей загинуло під час того трагічного рейсу. Як повідомляє «Німецька хвиля», родичі також звернулися до російського президента, уряду й усіх мешканців Росії. У заяві йдеться, що влада країни ігнорує загальноприйняті цінності, а відповідальні за загибель 298 людей «мовчать і відвертають очі».

«Північний потік-2»

Учора, 11 червня, компанія Nord Stream 2 AG отримала дозвіл на будівництво ділянки газопроводу «Північний потік-2» в Росії. Як повідомили в прес-службі компанії, дозвіл видало міністерство будівництва та житлово-комунального господарства РФ. Роботи з практичної реалізації проекту в рамках отриманого дозволу будуть розпочаті найближчим часом. «Північному потоку-2» необхідно отримати в Росії два основні дозволи. Крім виданого, слід отримати ще дозвіл на будівництво підводних трубопроводів у територіальних водах РФ. Очікується, що дозвіл компанія отримає найближчим часом, повідомляє «Українська правда». Станом на сьогодні повні комплекти дозволів на будівництво та експлуатацію газопроводу «Північний потік-2» видані в Німеччині, Фінляндії та Швеції. Противниками цього будівництва є Польща, країни Балтії, Україна, Молдова, США та Данія.

Внаслідок атаки смертника в Кабулі загинули 13 людей

У понеділок у Кабулі стався вибух поблизу міністерства сільського відновлення і розвитку, повідомляє TOLO News. За попередніми даними, вибух стався, коли працівники виходили з будівлі міністерства на перерву. Загинули щонайменше 13 людей, ще 26 отримали поранення.

ПЕРЕДПЛАТА-2018

Інтернет для всіх — газета для обраних

Поспішіть передплатити «Україну молоду» на друге півріччя

«Україну молоду» у своїх відгуках і читачі — як зі столиці, так і з глибинки, — і колеги-журналісти оцінюють як головну національну газету держави. Редакція «УМ» і надалі намагатиметься бути гідною такої високої оцінки і вашої уваги, шановні читачі.

Хто з вас, шановні читачі, не встиг передплатити «Україну молоду» на 2018 рік, це можна зробити по всій Україні до 18 червня, і ви отримуватимете газету з липня.

Оформити передплату можна у відділеннях поштового зв'язку, в операційних залах поштамтів, у пунктах приймання передплати, на сайті УДППЗ «Укрпошта» www.ukrposhta.ua, ДП «Преса» www.presa.ua.

До наших постійних читачів ми традиційно звертаємося: якщо ви багато років передплачуєте «Україну молоду» — порадьте передплату і своїм родичам, друзям, сусідам, знайомим.

Передплатна вартість «України молодої» на 2018 рік:

на місяць — 59 грн. 81 коп.,
на квартал — 179 грн. 43 коп.,
до кінця року — 358 грн. 86 коп.

Передплатний індекс — 60970

Для організацій, юридичних осіб:

на місяць — 79 грн. 81 коп.,
на квартал — 239 грн. 43 коп.,
до кінця року — 478 грн. 86 коп.

Передплатний індекс — 01555

П'ятничний номер:

на місяць — 21 грн. 51 коп.,
на квартал — 64 грн. 53 коп.,
до кінця року — 129 грн. 06 коп.

Передплатний індекс — 49497

«Укрпошта» додатково за саму процедуру оформлення передплати бере: на місяць — 2 грн. 45 коп., на квартал — 5 грн. 65 коп., на півроку — 6 грн. 87 коп.

«Україну молоду» можна прочитати в усьому світі через партнерську мережу PressReader

РЕЗОНАНС

Ліс загадок

Активіста знайшли повішеним

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харківська область

У лісі поблизу Харкова знайшли повішеним молодого активіста з Есхара. Напередодні 23-річний Микола Бичко поїхав фотографувати очисні споруди у рідному селищі в Чугуївському районі і не повернувся додому. Його телефон мовчав, тому батьки вдарили на сполох. Наступного дня на пошуки відомого активіста вирушили десятки односельців. Тіло знайшли повішеним у лісі, неподалік залізничної колії. Правоохоронці того ж дня озвучили основну версію трагедії — суїцид, але знайомі та близькі хлопця не вірять, що він самовільно пішов із життя. Жителі Есхара після озвученої інформації про самогубство зібралися на стихійний мітинг із вимогою провести чесне розслідування. Люди припускають, що Миколу могли вбити ті, кому заважала його екологічна діяльність.

Остання проблема, якою переймався активіст, стосувалася відстійників очисних споруд, куди зливають хімічні і технічні відходи місцеві підприємства. Шкідливі речовини звідси потрапляють до річки Уди, а потім у Сіверський Донець. На акції протесту, які організовував у тому числі й Микола, жителі Есхара виходили не раз. Бізнесмени зрештою зібрали гроші на ремонт старого об'єкта, але концентрація аміаку, фосфатів та нітратів у воді й далі зростає. Микола Бичко намагався моніторити ситуацію, за що, на думку жителів селища, міг поплатитися життям.

«Ще акт не готовий, а правоохоронці вже запевнили: «ознак фізичного насилля немає», — обурюється заступник голови Чугуївської правозахисної групи Роман Лихачов. — А молодого хлопця просто повісили! Ті пеньки, які йому підсунули під ноги, настільки трухляві, що не витримали б його тіла. Та й самі подумайте: Микола поїхав до джерела з 5-літровим бутлем набрати води і водночас прихопив із собою зашморг, аби повіситися, та ще й нав'язав на ньому професійних вузлів».

Микола Бичко був із числа тих неспокійних молодих людей, які після Революції гідності активно займалися громадським життям. Останній запис у «Фейсбуці» він зробив за день до смерті, де розповідав, як організована ним команда добровольців почистила місцеве джерело і впорядкувала прилеглу територію. Подібних справ у списку молодого активіста — десятки. Він також створив громадську організацію «Ініціативна молодь Есхара» й прагнув перетворити рідне селище на квітучий впорядкований населений пункт.

Напади на активістів Харківщини останнім часом перестали бути рідкістю. «У списку потерпілих уже десятки людей, — каже голова Харківського антикорупційного центру Дмитро Булах. — Скажімо, таку історію пережили ми з колегою Євгеном Лисичкиним. Випадок із Миколою — це прямий наслідок того, що поліція не поспішає реагувати на такі інциденти, тому розслідування смерті хлопця ми проведемо самостійно». ■

СТОЛИЦЯ

Київський «торт»

На 30 районів хочуть ділити бюджетних 50 мільярдів гривень

Тарас ЗДОРОВИЛО

Найближчим часом народні обранці пропонують зміни для київської влади: збільшити кількість районів до 30 та підкоригувати у бік так само збільшення повноваження мера. Щоправда, здійснити задумане буде не так просто, адже необхідно погодити та ухвалити законопроект більшістю голосів нардепів.

У законопроекті народні депутати пропонують надати меру повноваження, аналогічні тим, які є в інших містах, а також скоротити кількість депутатів міської ради до 25 (зараз їх... 120!). Зарплати їм мають призначати, аби вони самі не ухвалювали корисливих рішень. Крім того, більшість повноважень передати районним радам, а саму столицю поділити щонайменше на 30 районів (наразі їх 10).

Нардеп Оксана Сироїд є одним зі співавторів законопроекту про зміни статусу міського голови Києва. Вона переконана, що мер столиці часто безправний, а інколи навіть узагалі заручник Президента, котрий призначає голову КМДА.

Київ має найбільший із регіональних бюджет і найбільшу концентрацію органів влади. Юридично містом керують дві людини: мер і голова столичної адміністрації. На практиці — це одна і та сама людина. «У нас є двоголовий орел. От що робить мер? Він виступає як міський голова, головує на сесії та приймає рішення. Після обіду — дивиться, що ж я наприймав до обіду», — іронізує директор «Інституту розвитку територій» Юрій Ганущак.

Нинішній мер столиці Віталій Кличко з необхідністю змін погоджується, бо вважає, що керувати таким мегаполісом, як Київ, із застарілими законами надскладно. «Виникає дуже багато питань і щодо вилучення податків, і щодо діяльності муніципальної поліції, і землі», — каже екс-боксер.

Експерти нагадують, що схожі законопроекти вже не раз реєстрували в парламенті, але до фінального голосування вони так і не доходили, констатує ТСН. І пояснення тому просте: бюджет Києва — це майже 50 мільярдів гривень. Є багато ласих «прикарманити» їх, розповідаючи про благо киян і всієї України. ■

ЗМАГАННЯ

Завмирає серце

Фельдшерська бригада з Волині найефективніше надасть допомогу

Людмила НІКІТЕНКО

Фельдшери з Волині вибороли перше місце серед 40 команд з України, Литви і Польщі на «Черкаських медичних ралі-2018», яке проходило у Шевченковому краю. На другому та третьому місцях — лікарські бригади із Закарпаття та Хмельниччини. Всеукраїнські змагання бригад екстреної медичної допомоги пройшли у Черкассах, оскільки збірна команда цього обласного центру перемогла минулого року на аналогічному чемпіонаті.

Перше місце серед іноземних команд зайняла бригада парамедиків із литовського міста Каунас, а перше місце серед студентів — студенти-фельдшери Черкаської медичної академії. Лікарські, фельдшерські, парамедичні та студентські бригади змагались у рівних умовах, виконуючи ті самі завдання. Бригади відпрацьовували клінічні випадки з реального життя, взаємодіяли всередині системи, а також із працівниками поліції та ДСНС. Кожна бригада екстреної медичної допомоги мала змогу проекзаменувати свої знання щодо виконання протоколів надання медичної допомоги при невідкладних станах, надзвичайних ситуаціях та інцидентах із масовими жертвами.

Суддями та експертами були фахівці з екстреної та військової медицини України, Литви, США та Ізраїлю. ■

На «Черкаських медичних ралі-2018» змагаються бригади екстреної медичної допомоги.
Фото надане прес-службою МОЗ України.

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ

Мер-боксер — мистецтвознавець

Віталій Кличко і надалі хоче милуватися пам'ятником Миколі Щорсу

Тарас ЗДОРОВИЛО

Скандально відомий столичний пам'ятник одному з більшовицьких воєначальників часів громадянської війни Миколі Щорсу, встановлений в 1954 році, — знову у центрі скандалу. Згідно із законом про декомунізацію, Щорс уже давним-давно мав «поскакати» на своєму коні десь подалі він людських очей, а не стояти на бульварі Шевченка.

Але, з'ясувалося, цьому радянському «витвору мистецтва» дуже симпатизує мер Києва Віталій Кличко, який привселюдно зізнався: «Що стосується мене, цей пам'ятник мені дуже подобається... Я особисто проти його перенесення! Сьогодні історію інтерпретують, переписують, але цей пам'ятник є однією з найкрасивіших пам'яток в Європі».

Щоправда, додав, розуміючи негативні наслідки своїх уподобань, що оскільки закон про декомунізацію вимагає перенесення пам'ятника, то можна це зробити, але тільки за згодою Міністерства культури України. «Такі пам'ятники повинні нагадувати городянам про те, що було, щоб не повторювати помилок історії в майбутньому», — сказав мер і назвав маніпуляцією заяви Міністерства культури, що нібито міська влада не передає їм документи, що дозволяють демонтувати пам'ятник.

Віталій Кличко також наголосив, що це пам'ятник національного значення. Тобто КМДА не може здійснювати ніяких дій без узгодження і дозволу Міністерства культури.

Зауважимо, що міністр культури Євген Нищук і керівник Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович адресували питання демонтажу пам'ятника Щорсу в центрі столиці владі Києва вже давненько.

Нагадаємо, що коню Щорса невдоволені кияни вже відбивали ногу, натякаючи владі, мовляв, пора прибирати пам'ятник із чільного місця. Але ногу «вправили» на місце, а вершник так і стоїть неподалік залізничного вокзалу.

Аби інцидент не повторився і щоб уникнути самовільного демонтажу активістами, нині пам'ятник Щорсу огороджений. Будівельні риштування навколо нього зведено для огляду та замірів у рамках підготовки до демонтажу силами Київської міської державної адміністрації.

Ще в березні 2017 року Київрада ухвалила рішення «Про заходи з переміщення (перенесення) пам'ятки військовому діячу Щорсу М.О.», що передбачає звернення до Міністерства культури з пропозицією про перенесення пам'ятника. ■

СПЕЦІАЛЬНИЙ РЕПОРТАЖ

Коли програти — це виграти

Через понад три століття цвіт українського та шведського письменства обговорив історичні наслідки Полтавської битви для розвитку держав-учасниць, Європи, світу

Ганна ЯРОШЕНКО

Три дні в Полтаві звучала переважно українська мова вперемішку зі шведською. Усе тому, що з 8-го по 10 червня тут відбувався фестиваль українсько-шведської поезії Meridian Poltava, що зібрав представників «вищої поетичної ліги» зі Швеції, Німеччини та України. Тож протягом трьох днів полтавці й гості міста мали можливість насолоджуватися літературними подіями високого ґатунку. Організаторами широкомасштабного дійства виступили Міжнародна літературна корпорація Meridian Czernowitz та незалежне мистецьке об'єднання Magnum Opus. Фестиваль відбувся за підтримки Полтавської облдержадміністрації та обласної ради. «Цей захід має не лише мистецьке значення, — переконаний голова Полтавської обласної ради Олександр Біленький. — У сучасних умовах відбувається досить жорстка конкуренція між містами, регіонами за економічні ресурси, інвестиції, туристичні потоки. Тож формування привабливого іміджу Полтавщини — одне із ключових завдань обласної влади. Так, це гра на довгострокову перспективу. Ми чітко усвідомлюємо, які дивіденди та преференції наш регіон може одержати від цього в майбутньому». Витрати на організацію фестивалю сягнули 4 мільйонів гривень, із них 1,5 мільйона було виділено з обласного бюджету. А от вхід на всі заходи для охочих був безкоштовним.

Під час екскурсії музеєм історії Полтавської битви.

Біля музею історії Полтавської битви увагу Оксани Забужко та Міріам Драгіної привернув рудий кіт, який розлігся на бруківці.

Організатори задумали поетичний фестиваль як триденну культурологічну прогулянку Решетилівкою, Полтавою й Полем Полтавської битви із зупинками для поетичних читань та перфоменсів у місцях, що репрезентують регіон. Одним із завдань було й переосмислення Полтавської битви. Програма дійства була дуже насиченою: щодня заходи закінчувалися після 23-ї, а то й близько 24-ї години. А загалом упродовж трьох днів було проведено 23 події на 16 локаціях! Зокрема, 8 червня поетичні читання відбулися на першій локації — біля кургану (пам'ятки скіфських часів) у райцентрі Решетилівка, після чого імениті українські письменники Юрій Андрухович, Оксана Забужко, Сергій Жадан, Ірина Цілик, Андрій Любка, Галина Крук, Міріам Драгіна та кращі представники шведської літератури Елізабет Х'юрт, Агнета Плейель, Мальте Перссон продовжили їх у музеї історії Полтавської битви та на одному з редутів, де знайомство з кращими зразками поезії затягнулося до 23-ї години.

На відкриття фестивалю поезії зібралася вишукана публіка.

Сергій Жадан читає свої твори.
Фото автора.

Офіційне ж відкриття фестивалю поезії відбулося в суботу, 9 червня, на головній площі міста — Тетральній. Поміж інших, до слова запросили першого секретаря Посольства Швеції в Україні Камерана Худура. «Через понад три століття після Полтавської битви на літературний фестиваль збираються люди, яким усе ще не байдужа ця подія, — зокрема зазначив він. — Це те, що допомагає нам шукати певні точки дотику й рухатися вперед. Маємо навчитися ділити весь світ, щоб жити в ньому разом і розуміти, що різноманіття — це добре».

Художниця Єва Стакельберг, котра прибула на фестиваль у складі шведської делегації та згодом взяла участь у дискусії «Пейзаж після битви», що відбулася в обласному академічному музично-драматичному театрі імені М. В. Гоголя, констатувала: «Нам знадобилося 300 років, щоб нарешті приїхати сюди, до Полтави. Завтра збираюся розповісти історію про свого прапрапрадідуся, котрий під час Полтавської битви потрапив до російського полону, де провів понад 20 років». Один із тих, хто розробляв концепцію фестивалю, — Ігор Померанцев — у своєму виступі наголосив: «Мені здається, обговорення воєнного й геополітичного значення Полтавської битви відволікло нас від історичних наслідків цієї події. Письменники мають у запасі іншу мову, насамперед художню та асоціативну, і вона дає змогу ставити діагнози історичним процесам. Полтавська битва змінила уявлення європейців про Північ, Захід та Схід, перетасувала сторони світу, стерла межу між Північчю й Заходом. Завмерши в позі переможця, Схід таким чином прирік себе на згубні наслідки тріумфу. Дорогі шведські гості, від душі вітаю вас із поразкою. Бо насправді перемога за вами!»

Ідея поетичного фестивалю спала на думку президенту Міжнародної літературної корпорації Meridian Czernowitz Святославу Померанцеву. Він вважає, що Полтава має все для проведення такого дійства: креативних людей, адекватну владу, а головне — культурний та історичний фундаменти. «Тож будуймо разом на цьому фундаменті хмарочос, — закликав він, — і нехай його бачать по всій Україні, у Скандинавії, Європі і навіть світі. Та що там у світі — у Всесвіті!»

Іще одне шведське привітання — від Дональда Бустрьома, журналіста, котрий побував у багатьох гарячих точках, письменника, в арсеналі якого 14 книжок, поміж них і «Енциклопедія кави», в контексті якої він має особливе бачення Полтавської битви. «Позитивний наслідок поразки шведів у Полтавській битві в тому, що після неї Швеція почала стрімко розвиватися і стала країною, яка споживає найбільше кави у світі. Можливо, якби все пішло за планом, шведи й виграли б цю битву. Проте певні непорозуміння між офіцерами шведської армії дали змогу російським військам отримати перевагу. Так сталася поразка шведів, після чого шведському королю вдалося втекти до Туреччини. Як відомо, ця країна була на ту пору столицею кави. Перебування там шведського короля було надто дорогим, тож він змушений був повернутися на батьківщину. Найголовніше, що він привіз із собою, — це кава та спеціальне обладнання для її варіння. Так у 1714 році відбулася репрезентація кави у Швеції. А вже через 12 років після цього наша країна мала 50 кав'ярень. Тож дуже добре, що шведи програли Полтавську битву. Бо якби виграли, найімовірніше, привезли б на батьківщину горілку», — пожартував пан Бустрьом.

Учасник фестивалю — поет Сергій Жадан — пригадав: «Коли рік тому ми зі Святославом Померанцевим приїхали поспілкуватися з керівництвом Полтавської області з приводу організації цього фестивалю, я був упевнений, що нам усе вдасться. Бо в поетичному фестивалі мають бути зацікавлені всі. Література особливо необхідна в роки війни, адже вона об'єднує. Святослав Померанцев любить повторювати, що основна мета цього фестивалю — повернення Полтави на культурну мапу Європи. Я ж вважаю, що полтавці мають віднайти на цій мапі самі себе. Тож добре буде, якщо фестиваль продовжуватиметься. Запрошуйте й нас — письменники завжди готові зібрати свої місіонерські валізи».

А далі продовжився марафон різнопланових заходів. Знову відбувалися численні поетичні читання, показ фільму Ігоря Померанцева та Лідії Стародубцевої «Ампутація» про війну та поезію, літературний вечір інтелектуалки Оксани Забужко, мультимедійний проект-вистава «Безкінечна подорож, або Енеїда» за участю Юрія Андруховича, розмова про заборонені форми любові й метафізику покарання (за новим романом того ж Юрія Андруховича «Коханці Юстиції»), презентація дитячого артвидавництва «Чорні вівці» та його книжок. Закінчився ж другий день фестивалю концертом гурту «Жадан і Собаки». Третій день розпочався з інтерактивної пішохідної екскурсії Полтавою, яку провів молодий архітектор Артур Арояан. І знову були літературні читання на різних сценах та майданчиках — у Полтавському національному педагогічному університеті, художньому музеї (Галереї мистецтв), музично-драматичному театрі та біля Білої альтанки. А завершилося унікальне триденне дійство концертом сучасної класичної музики «Полтава 03:44» за участі струнного квартету імені Левка Ревуцького. ■

МАРШРУТАМИ ЛЕГЕНД

Таємниці Карпат

Верховина та магічна Чорна Гора, де жили дракони

Чорна Гора, або Піп Іван.

Писаний Камінь.

В Українських Карпатах є чимало унікальних місць, оповитих легендами і таємницями. Їх не знайдеш у звичайних путівниках для туристів, але, відвідавши ці гори один раз, запам'ятаєш їх назавжди і захочеш повернутися сюди знову.
Про мальовничі куточки Чорногірського хребта, драконів, що жили на вершині Піп Іван, гуцульську кухню та селище Верховина, звідки можна зручно дістатися одразу до кількох гір, спеціально для CityOboz розповідає гід-провідник та автор блогу Carpathians guide Фрідріх Єфімовський.

Чорногірський хребет і дракони

Усім відомо, що найвищою вершиною України є Говерла. Але мало хто знає, що для місцевого населення – гуцулів – головною вершиною Українських Карпат була не вона.

Чорна Гора, або Піп Іван, як її називають частіше у наш час, із давніх давен вважалася магічним місцем, від якого пішла назва всього Чорногірського хребта в Карпатах. Саме тут розташовані всі шість двотисячників України. За легендами, на Чорній Горі колись жили дракони, що викрадали людей і тримали їх як рабів у печерах. Власне, за переказами, саме тому її колись і назвали Чорною Горою.

Верховина і гуцульська кухня

Зараз у Карпатах є кілька відомих туристичних центрів і, на жаль, у цьому списку немає селища Верховина, з якого найзручніше організувати собі прогулянку на Чорну Гору. Ще Іван Франко казав, що саме Жаб'є (стара назва селища) є столицею гуцульського краю.

Саме тут можна познайомитися з автентикою Карпат. У наш час лише у Верховині можна скуштувати справжньої місцевої кухні. Звісно, це всім відомі грибна юшка і бануш, який більшість називає банош, хоча це неправильно. Також мало хто знає, що гуцульський борщ білий, а голубці — розміром із мізинець.

Сходження на вершини

Верховина розташована неподалік від Чорногірського хребта у долині річки Чорний Черемош. Якщо ви бажаєте відвідати Чорногірський хребет, то саме у Верховині буде найзручніше проживати. Йдеться не про походи з наметами, а саме про більш європейський підхід до подорожей горами, тобто одноденні прогулянки на вершини.

Наприклад, саме з Верховини можна зручно дістатися до підніжжя Чорної гори у селі Зелене, адже багато місцевих жителів заробляють тим, що підвозять туристів на своїх позашляховиках. І, піднявшись повз озеро Марічейка на Чорну Гору, пройтись хребтом до гори Вухатий Камінь, а звідти спуститися в село Дземброня, де вас зможе забрати водій і відвезти у Верховину.

Так само зручно можна організувати поїздку на Говерлу чи гору Шпиці. Йти в туман і дощ на вершини гід не рекомендує. Якщо погода не дозволяє сходити на Чорногірський хребет, біля Верховини, є де прогулятись і на менші висоти.

Гора Синиці.

Зокрема, поруч із селищем є цікаве місце «Комори Довбуша». Це скельний каньйон, розташований на схилах гори Синиці над селом Криворівня.

Також із Верховини можна швидко і зручно з'їздити на Буковецький перевал, а звідти є два варіанти прогулянок до Магічних каменів Гуцульщини. Перший і коротший – це прогулянка до Терношорського святилища. А другий і довший – це прогулянка гірськими хребтами до Писаного Каменя. Саме це місце слід вважати головним язичницьким святилищем Українських Карпат.

Ще над самою Верховиною височить гора Біла Кобила. Її вершина вкрита кам'яними осипами, які називають ґорґани, або ж ґреготи. Ця гора сильно відрізняється від багатьох інших вершин Українських Карпат. Також доволі зручно з Верховини можна дістатись до Кривопільського перевалу, а звідти піднятись на гору Кострича, де відкривається найкраща панорама всього Чорногірського хребта.

Якщо сильно дощитиме, то у Верховині є де прогулятись і в долині. Музей гуцульської магії, Музей музичних інструментів Романа Кумлика, Хата-музей фільму «Тіні забутих предків», а також ще кілька різних туристичних локацій роблять Верховину привабливою для туристів за будь-якої погоди.

І пам'ятайте, що саме у Верховині можна потрапити на найбільший рафтинг в Українських Карпатах на річці Чорний Черемош. ■

Біла кобила.

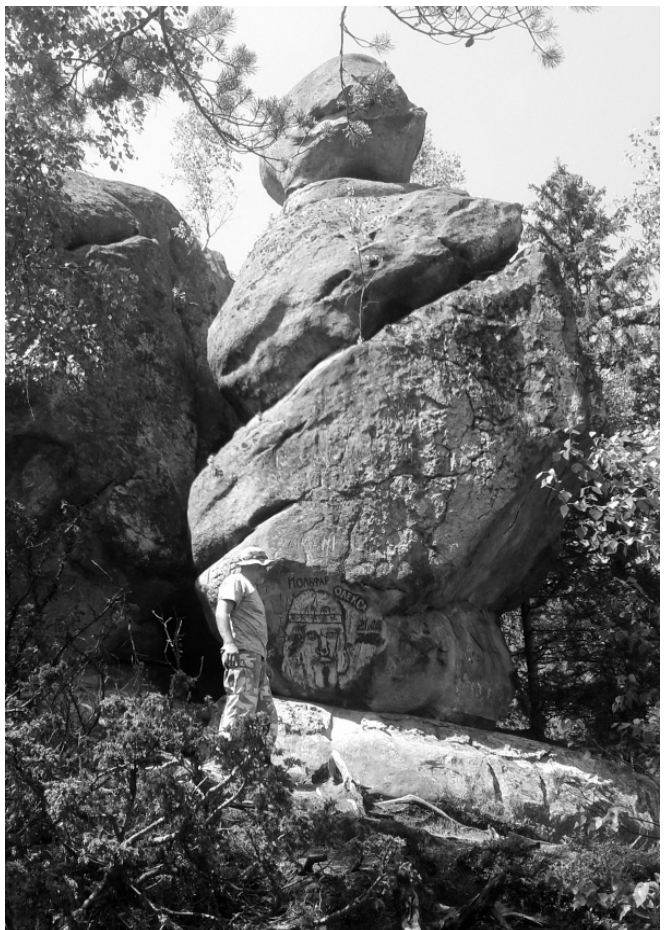

Терношорське святилище.
Фото Фрідріха ЄФІМОВСЬКОГО (сайт obozrevatel.com.).

ПАМ'ЯТЬ

«Це як політ без парашута в нікуди»

Яким запам'ятався нам режисер і мандрівник Леонід Кантер, який дев'ять днів тому пішов з життя

Ліна ТЕСЛЕНКО

«Учора мені стукнуло 33. Це дуже стильна дата, коли вже є чим пишатися позаду і на що сподіватися попереду. Та найголовніше — це те, що зараз. А зараз у мене — дві прекрасні донечки і молоді лелеки над головою готуються до далекої подорожі. Зараз визріла пшеничка і незабаром треба жати. Зараз у моїй країні війна. Така дурна і страшна війна, що аж не віриться, що це все коїться з нами. Але вона скоро закінчиться, бо вчора я задув усі свічки, сильно про це думаючи. Вісім років тому, вирушаючи у мандрівку з табуретом до Індійського океану, я сказав на камеру такі слова: «У 25 людина набуває максимальної фізичної сили протягом життя». Тепер я хочу сказати, що той хлопчисько зухвало помилявся...». Цей пост у «Фейсбуці» написав 28 липня 2014 року, в день свого чергового дня народження, відомий режисер і мандрівник Леонід Кантер. У кожному реченні цього допису ми бачимо людину, сповнену оптимізму й жаги до життя. Тому коли за чотири роки Україну облетить шокуюча звістка про смерть Леоніда Кантера внаслідок самогубства, багато хто не повірить у те, що режисер міг зважитися на таке. Проте сумнівів у скоєному практично не лишається: самогубство Леонід зняв на відео, яке тепер долучено до матеріалів справи. Своє останнє кіно режисер зняв про власну смерть...

Жнива на хуторі. «Я люблю свою роботу» — так підписав це фото сам Леонід.

«Беремо ось цю табуретку й тягнемо її на океан»

Пригадую, як у 2012 році готувала до друку інтерв'ю з Леонідом Кантером, який нещодавно повернувся з чергової подорожі з табуретом. У мене, мами чотирирічного сина, тоді в голові не вкладалося: як мандрівник зважився взяти з собою в нелегку подорож маленьку донечку? Більше того, його дружина Діана просто в тій-таки мандрівці, що тривала понад рік, завагітніла і народила! Додам, що подорожі Кантера і його «табуретної» кампанії ніколи не були комфортними. Їхали ж бо автостопом — з мінімумом речей і майже без грошей — їх мандрівники заробляли просто в дорозі, мов бременські музиканти. «Що важчий рюкзак — то нудніша подорож, — казав Леонід. — Так, це досить складно, адже це свого роду відрив від реальності, політ без парашута в нікуди. І щоб вискочити, треба від багатьох речей відмовитися».

Леоніда та його друзів вважали диваками і відчайдухами. Але те, що інші вважали безумством й епатажем, і було для Кантера справжнім життям. І саме та авантюра під назвою «З табуреткою до океану» зробила Леоніда знаменитим.

«Ця шалена ідея народилася одного вечора на кухні, — розповідав Леонід в інтерв'ю «Україні молодій». — Ми з друзями працювали над сценарієм до чергового фільму, адже до всіх цих мандрівок я займався кіно, в мене була компанія Lizard Films. І в якийсь момент ми зрозуміли, що цікавіше буде зняти документальний фільм про наші ж пригоди, про те, як ми мандруємо країнами, показуємо вуличні вистави. І я тоді сказав: «Давайте беремо ось цю табуретку, тягнемо її на океан і знімаємо про це фільм». Так перший стілець помандрував до Атлантики, потім була подорож до Індійського океану і Північно-Льодовитого, а згодом — до Тихого океану».

Саме з останньої подорожі — до Тихого океану — Кантер повернувся вже з двома донечками. «Патагонія була зачата на початку шляху — в США, а народилась під кінець експедиції — в Аргентині. Тобто фактично всю подорож моя Діана була вагітна, — згадував в інтерв'ю «УМ» Леонід. — Каже, що їй та вагітність далась значно легше, ніж під час виношування першої донечки в Україні. Запевняє, що всі ці дев'ять місяців у мандрах почувалась пречудово — як на курорті. А народжувалась Патагонія в Буенос–Айресі. Я переконав дружину їхати в лікарню, адже у нас могли виникнути проблеми з оформленням документів новонародженої. Проте народили ми все ж не зовсім у лікарні, а по дорозі туди, в таксі. Тож мені самотужки довелося приймати пологи». Звісно, дівчинка, яка з'явилася на світ за таких екстремальних умов, і ім'я отримала незвичайне — Патагонія.

«Купили хату, коли просто вийшли на цей пагорб»

Згодом у подружжя з'явиться ще й син Дар'ян — саме його мали принести оті лелеки, про яких згадував Леонід у дописі з нагоди свого 33-річчя. На той час — із 2007 року — родина киянина Кантера вже мешкала на Чернігівщині, на хуторі Обирок, що неподалік Батурина. У цьому вимираючому селі режисер придбав за чотири тисячі гривень хату й почав облаштовувати свою «країну мрій» — мистецький хутір.

> «Що важчий рюкзак — то нудніша подорож».

«Ми подорожували з дружиною по Скандинавії і зрозуміли, що живемо не зовсім правильно, — розповідав Леонід. — Там люди, заробивши грошей, намагаються переїхати за місто, ближче до лісу, води. А в нас навпаки — кидають чудові місця і купують квартири в багатоповерхових коробках, щоб жити одне в одного на голові, стояти в міських «корках» і дихати брудним повітрям. Повернувшись в Україну, ми зайнялися пошуком місця, де можна було б поселитися».

Хутір Обирок Леонід вподобав за... сонце. «Ми навіть у хату не заходили. Купили її, коли просто вийшли на цей пагорб. Бо щовечора ми бачимо неймовірні заходи сонця: і рожеві, і помаранчеві, і половинки сонця, і четвертинки», — так пояснював свій вибір режисер «Радіо Свобода». Коли його родина переїхала сюди, більшість хат були покинуті й розвалені, на все село лишалося сімей десять-дванадцять. Тепер же зайнято понад тридцять хат — за Кантером до Обирка потягнулися однодумці.

На хуторі родина режисера вела натуральний спосіб життя: самі орали поле кіньми і вирощували хліб. Згодом процес вирощення хліба перетворився на справжню мистецьку акцію — фестиваль «Хліб своїми руками», а сіяти і жати збіжжя до Обирка приїздили міністри, співаки, різні знаменитості й воїни АТО.

«Сонце завтра зійде»

І попри таке насичене селянсько-мандрівне життя Леонід встигав знімати кіно. Найвідоміші і знакові стрічки останніх років — «Добровольці Божої чоти» та «Міф», створені в співавторстві з режисером і другом Іваном Яснієм. Щоб зняти перший із цих фільмів, Леонід добровільно поїхав у термінал Донецького аеропорту разом із бійцями «Правого сектору» в перших числах жовтня 2014 року. Кадри, відзняті там, і стали основою майбутнього фільму. Стрічка об'їхала 25 країн світу, «Міф» — 10, а в одинадцяту країну — до Франції — поїхав 7 червня вже без Леоніда. «Прем'єра в Парижі відбулася, — зазначено на сторінці стрічки у «Фейсбуці». — Це була довгоочікувана подія, і ми готувалися до неї кілька місяців. Вона виправдала сподівання і була світлою і сповненою любові. На прем'єру з України приїхали автори фільму: режисер Іван Ясній, аніматор Юрій Журавель, продюсер Катерина Мізіна, режисер монтажу Ярослав Попов, лише бракувало Леоніда Кантера». В Україні «Міф» знову покажуть 28 червня — 1 липня: в кінотеатрах буде прокат фільму, який планували присвятити річниці загибелі Василя Сліпака, але тепер вшановуватимуть вже обох — і головного героя, і творця стрічки...

Друзі Кантера кажуть, що Леонід, перш ніж піти, залишив багато настанов: «Одна з найважливіших — це мріяти і діяти. В жодному разі ми не маємо витрачати час на сумніви, а свою енергію — на горювання. Також просив закінчити всі початі справи і починати нові». І попросив замість похорону всіх зібратися на фестивалі «Кіносарай», що відбудеться 29 червня — 1 липня на хуторі Обирок. Там можна буде попрощатися з прахом режисера, тіло якого кремували в Києві минулого тижня.

Людина з табуретом. Роботу над фільмом з такою назвою режисер не встиг розпочати.
Фото з мережі «Фейсбук».

...«Треба завжди пам'ятати: незалежно від того, як ти сьогодні почуваєшся, сонце завтра зійде. І в будь-якому випадку буде наступний день», — ці слова Кантер сказав за якихось пару тижнів до смерті журналістам ICTV. Так, неймовірне сонце зійде і над «країною мрій» Обирок, проте вже без нього, Леоніда Кантера, який колись вдихнув життя в це Богом забуте місце...

СЛОВО ДРУГА

Мирослав Гай, актор, волонтер:

— Чому успішний та популярний чоловік пускає собі кулю в голову? Мені ще треба все це осмислити, перечитати листи та передивитися відео. Особисто я як його друг, а ми були разом із 13-ти років, багато чого зробили разом, зневажаю цей крок. І якби я міг зараз йому щось сказати, то я б дав йому в пику, але... Та я поважаю його як особистість, і як людина, що його любить, спробую для себе зрозуміти причини та мотиви...

Ми завжди з ним змагались, ще з юнацтва. У нас була гонитва за лідерством. Ми змагалися в силі, акторстві, режисурі, пластиці, пригодах... Льонька створював світи, які потім жили за його правилами. Це були світи творчості та пригод. Хтось оселявся там, а хтось, як я, проходив їх кометою чи метеором, повертаючись кожні сто років. Ми наслідували один одного. Я, заряджаючись від нього, робив свої проекти, створив свій продакшн, а він пішов у Національну гвардію, на війну, після того, як відвідав мене в частині. Тут Льонька, чи не єдиний раз, був другим))) До останнього я сподівався на містифікацію з його боку. Він був майстер вражати. Скільки кілометрів доріг було пройдено разом? Десятки тисяч? Ми пережили тьму пригод. Я б не побачив і половини побаченого, не зробив багато важливого безглуздя, якби не Льонька. Він урятував мене на Майдані, коли заховався серед тітушок, украв у них маркувальну стрічку, яку вони вішали для розрізнення, та передав її мені у квартиру, де ми сховалися після бою та розгрому 18 лютого... Тепер він, виявляється, втомився...

Льонька біг швидше за всіх, за ним було неможливо угнатись... Ось і прибіг першим. Я знаю, що ми більше не побачимось. Принаймі у людській подобі і за життя. І після теж. Це втрата людська, втрата національна. Бажаю тобі миру, брате, та спокою, якого за життя ти не знайшов. Я тебе люблю, тож, може, колись і пробачу.

(з допису у «Фейсбуці»).

ФЕСТИВАЛЬНИЙ СИНДРОМ

Андрій Халпахчі: Мрію про побудову в Києві фестивального кіноцентру

Гендиректор Міжнародного кінофестивалю «Молодість» вважає фільм «Донбас» Сергія Лозниці шедевром і закликає підтримувати політв'язня Кремля Олега Сенцова

Андрій СМИК

Уперше цього року Міжнародний Київський кінофестиваль «Молодість» стартував весною. 47-й за ліком зібрав разом поціновувачів кіно, які за вісім днів мали можливість переглянути 176 кінострічок, представлених учасниками з 54 країн світу.
На офіційній церемонії закриття, яка відбулася на Поштовій площі просто неба, оголосили переможців у 6 конкурсних програмах. Гран-прі фестивалю за найкращий дебютний фільм, статуетку «Скіфський олень» та 10 000 доларів, отримав фільм «Святий» Андріуса Блажевічюса.
Про особливості створення та функціонування цьогорічного фестивалю «Україна молода» говорить із генеральним директором «Молодості» Андрієм Халпахчі.

Акторка Ірма Вітовська і гендиректор МККФ «Молодість» Андрій Халпахчі.
Фото з сайта flickr.com.

«У Польщі так само»

■ **Фільмом-відкриттям цього року стала стрічка польської кінорежисерки Малгожати Шумовської «Обличчя/Рило». Чому саме вона?**

— Вибір фільму закриття і відкриття досить складний. Бо це має бути на фестивалі: і кіно як артистичний твір, і фільм для ширшої аудиторії. Завжди важко обрати такий фільм і отримати його. Шумовська була двічі учасницею нашого фестивалю: коли вона починала як дебютантка і вона була переможницею програми Sunny Bunny з фільмом «В ім'я ...».

Фільм близький до нашого соціуму і є дуже важливим. По-перше, він порушує тему, дуже близьку нам, бо особливо молодь, та й навіть літні люди, виїжджають і шукають роботу за кордоном. І це — проблема, що багато наших інтелектуальних кадрів виїжджає з України. В Польщі так само. По-друге, тема цього фільму перекликається з нашими програмами про права людини. Людина втрачає обличчя і стає ізгоєм. І це велика проблема, як сприймає сьогодні суспільство інакшу людину. Також фільм отримав срібну нагороду Берлінського фестивалю за кращу режисуру, тому ми обрали саме його.

■ **Чи задоволені тим, кого із зірок вдалося долучити до фестивалю?**

— У зв'язку з перенесенням термінів фестивалю з осені на весну було дуже складно домовитись із відомими персонами. Але «Молодість» характерна все ж таки тим, що ми відкриваємо нові імена. Стільки приїжджало до нас свого часу молодих акторів, які стали згодом зірками. Коли вперше до нас приїхала Ольга Куриленко зі своїм першим фільмом і я представив її як майбутню зірку, вона зашарілася. Зараз вона завжди скрізь в інтерв'ю розповідає про те, що статус зірки їй пообіцяли саме на фестивалі «Молодість». Сьогодні Ольга Куриленко дійсно світова зірка. Тому будемо сподіватись, що ті, хто приїхав до нас сьогодні, через декілька років стануть світовими зірками.

■ **Зважаючи на Національний конкурс фестивалю, як ви можете оцінити стан розвитку українського кіновиробництва, яка динаміка прослідковується?**

— Нині українське кіно, можна сказати, розвивається семимильними кроками. З попереднім роком важко порівнювати, але, згадуючи 10 років тому чи 20 років тому, коли взагалі не було українського кіно, коли соромно було показувати його в рамках міжнародного конкурсу, — то сьогодні в нас є великий вибір. Зросла кількість українських фільмів, зростає рівень.

Кіно дуже різне. Важливо те, що є такі фільми, як «Кіборги». Буде фільм Романа Бондарчука «Вулкан» — авторське кіно. Уже маємо фільм Валентина Васяновича «Рівень чорного». Є картини для масового глядача на патріотичну тему, є розважальні.

Дуже важливо, що українське кіно не затиснуте в якісь шори, а розвивається у різних напрямках. Воно сьогодні представлено на найбільших фестивалях: у Берліні в програмі «Панорама» була дуже талановита картина Марисі Нікітюк «Коли падають дерева». На Каннському фестивалі «Донбас» Сергія Лозниці відкривав програму «Особливий погляд» і отримав приз у цій програмі за кращу режисуру. Була спільна картина з Францією та Ісландією «Жінка на війні», яка отримала приз за музику. Буде фільм на Карловарському кінофестивалі. Вже за деякі українські фільми борються різні фестивалі.

Улюблена «Фантастична жінка»

■ **Чи мали фаворита у національній конкурсній програмі?**

— Вимірювати кіно дуже важко. У повному метрі, на мою думку, принаймні половина — це фільми-переможці, які заслуговують на нагороду.

■ **На які фільми позаконкурсної програми ви порадили б звернути увагу?**

— Усе подивитися неможливо. Міжнародний фестиваль тим і вирізняється, що вибір більший, ніж можливості.

На Поштовій площі був відкритий показ картини «Вестсайдська історія». Це класика світового кіно, яка не застаріла. Ще з класики порадив би обов'язково подивитись Бергмана «Осіння соната». І дуже багато ще інших картин. «Гарного дня» — це анімація дуже цікава. Складніша картина — «Не торкайся». У Берліні думки глядачів і критиків про неї розділилися: одні в захваті, інші ж не сприймають її абсолютно. Це вже «Золотий ведмідь» Берлінського кінофестивалю. Скандинавська панорама стала дуже популярною. Картина, яку, я вважаю, не можна пропустити, це «Оскар» за кращий іншомовний фільм цього року, — чилійський фільм «Фантастична жінка».

■ **Ви вже бачили нову картину Сергія Лозниці. Які враження?**

— Я вважаю, що ім'я Сергія Лозниці сьогодні одне з найцікавіших у світовому кінематографі. На мою думку, фільм «Донбас» — це шедевр. Його перші ігрові картини були дуже складні і для дуже обмеженої аудиторії. А «Донбас» він зробив із численними кумедними елементами. Дивишся і смієшся, смієшся над собою, над нашим суспільством. Безумовно, в картині є більш глибокий зміст — трагедія країни, розірваної війною, російською агресією. Чудовий фільм.

■ **Якщо повернутися до питання організації фестивалю, його перенесення на весну, чи вдалося отримати переваги, які передбачали?**

— Наскільки це вдалий період для фестивалю, думаю, ще час покаже. Бо наш глядач має пристосуватись до нового періоду. Сумніви були і є, що наша молода аудиторія, студентська аудиторія, має підготовчий сесійний період, і для них не на часі ходити в кіно. Боюсь, що ми трохи втратимо кількість глядачів.

З іншого боку, церемонія відкриття на Поштовій площі вдалася, пройшла дуже яскраво: чудовий вид на Дніпро, фантастична локація просто неба, яка себе виправдала.

Скільки фінансів потрібно «Молодості»?

■ **Фестиваль «Молодість» цього разу почувався фінансово впевненим?**

— Що стосується державної допомоги, фестиваль отримав значно більше цього року. Насамперед це — гроші від Міністерства культури через Державне агентство з питань кінематографії. Цього року — 4 мільйони гривень. Долучилося і Міністерство інформаційної політики — ще 4,5 мільйона гривень. І від міста — 1,5 мільйона гривень.

Цього недостатньо для повноцінного проведення фестивалю, але це вже вагома частина його фінансування. Інше ми добираємо від наших спонсорів — як послугами, так і грошима. 10 тисяч доларів гран-прі фестивалю — від компанії MSL, яка перераховує і сплачує приз. Цього року вперше ми маємо такого партнера, як компанія «Петрус», і приз від них у 2000 доларів за кращий повнометражний фільм. Подякувати хотілося б посольствам, які багато років підтримують наш фестиваль.

Для того, аби фестиваль розвивався і був ще гучнішим, потрібно збільшити фінансування.

■ **Який є фестиваль-мрія? Якою б ви хотіли побачити «Молодість» у майбутньому?**

— Кожен фестиваль повинен мати свою нішу. Насправді, я хочу щоб фестиваль утримував свої традиції, щоб він був таким, яким він є, але, безумовно, він має розвиватися. І фестиваль повинен мати туристів. Дуже б хотілося, щоб з усього світу в Київ, як на Каннський фестиваль, приїжджали кінотуристи; щоб — як на Лігу чемпіонів — приїхали 50 тисяч уболівальників фестивалю «Молодість».

Ще є мрія в мене, щоб у Києві був побудований фестивальний кіноцентр. А в ньому був комплекс залів — як це є в Берліні, чи в Каннах, чи на інших великих кінофестивалях.

■ **Перед кожним показом «Молодості-47» на екрані з'являлася заставка на підтримку Олега Сенцова.**

— Він дійсно голодує. Олег — людина послідовна. Справді може довести себе до смерті заради ідеї звільнення всіх українських політв'язнів у Росії. На жаль, Росія себе політично ізолювала і ніяк не реагує на ці заклики. Але припиняти підтримку неможливо. Наші голоси мають лунати, треба робити все можливе на підтримку Олега Сенцова. ■

АНОНС

Порт відкривається

В Івано-Франківську — парад найкращих вистав

Людмила ОЛТАРЖЕВСЬКА

Івано-Франківськ із 13 до 17 червня запрошує на фестиваль Porto Franko. «Пять днів фестиваль триматиме, а ще два тижні ви його аналізуватимете». Це лише одне речення з анонсу фесту, в якому, втім, закумульована головна думка цієї мистецької ініціативи. Вільний мистецький порт в Івано-Франківську, інспірований есеєм Тараса Прохаська «Порт Франківськ» та міфологією станіславівського феномену, був заснований 2010 року молодими українськими композиторами Романом Григорівим, Іллею Разумейком та художником Ярославом Зенем.

У 2011 році проект відбувся як камерний поставангардний експеримент. Далі, після кількарічної мовчанки, фестиваль відродився у форматі міжнародного мистецького свята під тегом Porto Franko Gogol Fest (2016). Минулого року форум презентував потужну програму, яка забезпечила йому почесне звання однієї з найпомітніших мистецьких подій року: «Майстер голоду» Еймунтаса Някрошуса та опера-жах «Гамлет» Ростислава Держипільського, Романа Григоріва та Іллі Разумейка, виступ румунського гурту Subcarpati, Missa Solemnis — літургійна служба, що поєднала музику п'яти світових релігій із звучанням унікального бамбукового органу Bambuso Sonoro винахідника Ганса ван Коолвіжка з Амстердама...

Цього року спостерігаємо очевидний факт: фестиваль продовжує докладати максимум зусиль, аби очолити рейтинг найвизначніших імпрез мистецького життя країни. Серед театральних хедлайнерів Porto Franko-2018 — «Книга Йова» Еймунтаса Някрошюса, «Чайка» Оскара Коршуновуса, українське Vesillya (автор проекту і режисер — Наталка Половинка), драма «На західному фронті без перемін» за однойменним романом Еріха Марії Ремарка у постановці Олексія Гнатковського, вистава «Модільяні. Я пройшов мостом, якого не існує» — одна з найгучніших прем'єр сезону Івано-Франківського театру ім. Івана Франка; моновистава «Солодка», створена за мотивами роману «Солодка Даруся» Марії Матіос у перекладі Анни Коженьовської-Бігун (режисер — Малгожата Пашкер-Войцешонек, Даруся — Марта Погребни).

На головній музичній сцені фестивалю виступлять Pianobой, J. Bernardt (Бельгія), Bloom Twins (британський поп-гурт, дует сестер-близнят Анни та Софії Купрієнко з України) та інші відомі виконавці. У рамках кінопрограми можна буде переглянути новинки вітчизняного кінематографа, зокрема «Стрімголов», «Ізі», «Припутні», альманах «Українська нова хвиля». Візуальна програма фестивалю вже традиційно базуватиметься у Палаці Потоцьких. Письменницьку братію представлятимуть Юрій Андрухович, Володимир Єшкілєв, Сергій Жадан...

А відкриватиме фестиваль футуристична опера в трьох діях Aerophonia (режисер — Ростислав Держипільський), де в єдине ціле поєднаються звуки авіатурбіни, грегоріанського хоралу, монгольських колискових та тріп-хопових ритмів. ■

АРТ-ПРОСТІР

Турбулентні потоки

Постійний розвиток та еволюція людства є найцікавішими темами для художника Петра Малишка

Олена ШАПІРО,
мистецтвознавець

У галереї «Арт-кафедра» у Луцьку проходить виставка Петра Малишка, який творить у царинах малярства, металевої скульптури та графіки уже понад півстоліття. У липні майстер готується відсвяткувати своє 77-річчя.

Для художника, який сформувався у 1960-ті, за часів «відлиги», характерною ознакою є безкомпромисність — весь свій творчий шлях він присвятив абстракції з елементами фігуративу, уникаючи будь-якого підпорядкування офіційним мистецьким структурам радянських часів, не прагнучи комерційного успіху.

Петро Малишко народився у 1941 році в селі Знаменівка, отримав професійну художню освіту, член Національної спілки художників України. Свою виставкову діяльність розпочав із 1966 року, надалі у 80-х роках був членом творчого об'єднання «Погляд», а в 90-х належав до «Товариства імені Алімпія».

Куратор виставки Зоя Навроцька коментує: «Митець означений дивною силою магнетичного притягання, в нього відсутні порожні неосмислені фрази, дешевий пафос чи банальне загравання з глядачем. Ще у ранній період творчості він переступив спокусливі міражі стереотипів, шукаючи у царині вічних мистецьких цінностей. Визначальною віссю доробку Петра Малишка є духовна закоріненість у вітчизняну історію та культуру. Як справжній філософ і поет-гуманіст, він не просто фіксує у своєму мистецтві події драматичного минулого — болісні втрати й гіркі розчарування свого народу — а намагається візуалізувати турбулентні потоки, що пульсують у національній свідомості сьогодні».

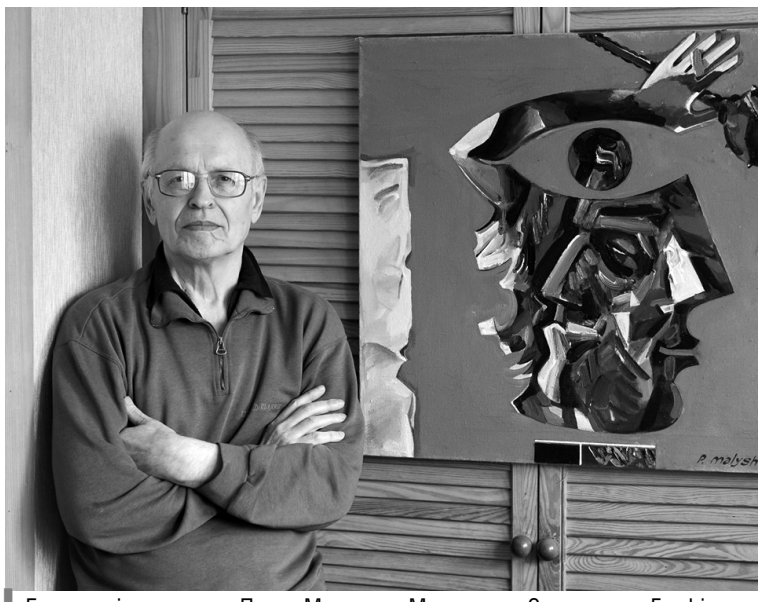

Експозицію названо «Петро Малишко. Малярство. Скульптура. Графіка». Авторі його робота.
Фото надано художником.

Вражає відкритість художника до найактуальних тем сучасності — він визнає не тільки офіційну версію історії, а й ту правду, яка завжди відкривається небайдужим. Гострим трагізмом відгукнеться у серцях глядачів картина «Постріли в Биківні» — місці масових розстрілів жертв комуністичних репресій 1937—41 років. Пригадаємо, що серед закатованих були відомі режисери, літератори, композитори... Гранична відкритість свідомості Петра Малишка до болісних втрат, його схвильованість та відчуття людської беззахисності стають пронизливою нотою багатьох картин. Навіть не читаючи назви, глядач підсвідомо відчує тут і Голодомор, і чорнобильський вибух... Вражає чуйність душі митця, завжди відкритого до гострих актуальних тем сьогодення, але водночас — надзвичайно миролюбного в особистому спілкуванні. Одразу пригадуються слова живописця Олександра Дубовика: «Петро — дуже чиста людина, він — ангел».

Постійний розвиток та еволюція людства є найцікавішими темами для художника: аналізуючи сучасність, Петро проводить паралелі з минулим, що примушує його звернутися до історії України.

На виставці також можна побачити графіку, що досить лаконічно втілює авторські ідеї (як приклад згадаємо красномовні назви — «Тиск» та «Злам»). Скульптура Петра Малишка переосмислює форми жіночої краси («Торс», «Плоди»).

Митець має десятки відзнак міжнародних виставок, кілька спеціальних призів, він учасник понад 150 мистецьких проектів в Україні та за кордоном, його гравюри виставлялися у Washington Printmaking Art Museum. Протягом багатьох років художник брав участь у міжнародних конгресах, у тому числі — в Кембриджі, Пекіні. ■

ОРГСЕКТОР

Історія з перспективою

Про Укрконцерт зі Штепселем і Тарапунькою та послідовників

Вікторія КОТЕНОК

«Життя однієї людини варте тисячі томів», вважав письменник Валер'ян Підмогильний. Якщо користуватися його дефініцією і порівняти історію Агентства з обслуговування театральної та концертної діяльності з життям людини, то про нього можна було б видати цілу серію книг. Адже його існування налічує вже майже 60 років! Але про все — по поличках…

На базі Укрконцерту працювали актори-розмовники Юхим Березін та Юрій Тимошенко — знамениті Штепсель і Тарапунька.
Фото з сайта yaplakal.com.

Книга I. Укрконцерт

1959 рік запам'ятався такими музичними подіями у світі, як вручення першої музичної премії «Греммі» у Лос-Анджелесі та Нью-Йорку, поява мюзиклу «Звуки музики» американського композитора Річарда Роджерса, вихід чергових альбомів-хітів Френка Сінатри, Елвіса Преслі та Елли Фіцджеральд. Для України цей рік теж став знаковим, адже було створено гастрольно-концертне об'єднання Укрконцерт.

Саме з 1959 року і починається життєпис сучасного «Агентства з обслуговування театральної та концертної діяльності», адже Укрконцерт є його корінним родичем (умовно кажучи, «дідусем»). За своє життя він зажив собі доброї слави, відкрив чимало талантів, бо займався масштабною творчою роботою:

— гастролями українських театрів, естрадних і філармонічних колективів, концертних бригад та окремих виконавців по Україні та за її межами;

— постановками масових театралізованих вистав, концертів та свят;

— організацією фестивалів, конкурсів, спеціальних заходів, присвячених ювілейним датам.

До складу Укрконцерту входило близько 350 артистів найрізноманітніших жанрів: співаки, артисти-розмовники, акробати, фокусники, танцівники, музиканти-інструменталісти та багато інших.

Зокрема, на його базі працював композитор та опермейстер Ігор Поклад, поет, драматург і сценарист Юрій Рибчинський, актриса театру і кіно Неоніла Белецька, режисер фестивалів, концертів і вистав Борис Шарварко, актори-розмовники Юхим Березін та Юрій Тимошенко (знамениті Штепсель і Тарапунька), гуморист і майстер художнього слова Андрій Сова, балетмейстер Вахтанг Вронський, поет-пісняр Андрій Демиденко (автор близько 750 пісень), оперний співак (драматичний тенор) Володимир Тимохін, актор театру і кіно Сергій Харченко (фільм «Вічний поклик»).

Співпрацювало з Укрконцертом чимало творчих колективів: Театр драми і комедії, Театр історичного портрета, Театр пісні, Театр поезії, Ансамбль класичного балету, Ансамбль драми і комедії, Духовий оркестр, Естрадно-симфонічний оркестр, Камерний хор імені Б. Лятошинського, «Київська естрада», «Кияни», «Мальви», «Мрія», Мюзик-хол, «Явір», «Очима молодих».

Деякі з них продовжують свою діяльність і досі, частина припинила або переформатувалася в інші заклади культури. Проте можна сміливо стверджувати, що Укрконцерт був престижною і знаною організацією, адже збирав тисячі (деколи й мільйони) глядачів.

Книга II. Київконцерт

1987 року були створені групи Nirvana і AceofBase; Альфред Шнітке написав балет «Пер Гюнт». Цього ж року реорганізували Укрконцерт і створили в столиці окрему концертну організацію — Київконцерт (тобто «батька» нинішнього Агентства). До складу організації перейшли деякі художні колективи та окремі концертні виконавці від Укрконцерту.

З першого року в його складі працювало вже 20 творчих колективів і близько 400 артистів! Це при тому, що становище Київконцерту було досить нестабільним, через відсутність відповідної матеріальної бази, нормального приміщення, неможливість вчасно отримувати концертні костюми, реквізит тощо.

Багатьом артистам Київконцерту було присвоєно почесні звання. Наприклад: фокуснику, ілюзіоністу та маніпулятору Степану Савці (1997 р. — народний артист), співаку, композитору та аранжувальнику Юрію Рожкову (1997 р. — заслужений артист), оперному співаку, керівнику ансамблю «Кияни» Валерію Захарченку (1991 р. — народний артист).

Київконцерт працював 20 років. Не раз організовував гастролі артистів до Іспанії, Німеччини, Польщі, Росії, Угорщини. У різні роки керували організацією Олександр Свистунов, В'ячеслав Стратієнко та інші.

Книга III. Агентство

2007 рік запам'ятався українцям створенням музичних колективів Quest Pistols та Vivienne Mort, виступом Андрія Данилка (в образі Вєрки Сердючки) на Євробаченні і групи ТНМК («Танок на майдані Конґо») на найбільшому в Східній Європі фестивалі Sziget у Будапешті.

24 грудня 2007 року у Києві утворилося «Агентство з обслуговування театральної та концертної діяльності». Це відбулося шляхом злиття Київконцерту та театрально-гастрольного підприємства «Театральна агенція». Як і в його попередників («дідуся» Укрконцерту та «батька» — Київконцерту) його основною місією стало організація та проведення муніципальних видовищних театралізовано-концертних заходів. Однак поле його діяльності значно розширилося, адже Агентство тепер організовує ще шоу-програми, майстер-класи, конференції, семінари; художні, фото та інші виставки, аукціони, ярмарки, благодійні акції, тематичні вечори, покази кінофільмів, розважальні програми культурного дозвілля і навіть святкування релігійних свят.

За час свого існування Агентство влаштувало, зокрема, концерт Віденського філармонічного оркестру в Києві, церемонії вручення премії «Київська пектораль» та «Київ», фестивалі «Гогольfest», «Молодої української режисури імені Леся Курбаса», «Діалоги культур», «За єдину квітучу країну», «Зірки світового балету», «Київ скликає друзів», заходи до Дня Незалежності, Дня Конституції, дні Києва, Європи, Кракова, Лейпцига, Кіото в Києві та багато інших заходів.

Так склалося, що очолювали Агентство поки тільки представниці прекрасної статі: перші два роки — Алла Шереметьєва, потім (до грудня 2016 року) — Наталія Блажко. Весною 2017 року був оголошений конкурс на заміщення посади директора і третім очільником Агентства стала знову жінка — Алла Демура (до повноважень приступила в листопаді 2017 року). Її досвід роботи в галузі організації культурних масових заходів — понад 16 років.

За час існування в Агентства були свої злети і падіння, тріумфи і поразки. Але це нормальний процес розвитку, зростання і становлення як для людини, так і для будь-якої організації. Сьогодні Агентство перебуває на порозі підліткового віку, адже нещодавно відсвяткувало перший ювілей — 10 років. І найцікавіші події його життя — попереду. ■

Інститут літератури імені Т.Г.Шевченка Національної академії наук України;
Фонд сприяння розвитку мистецтв;
газета «Україна молода»; Центр рейтингових досліджень «Еліт-Профі»

КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО

«Віра — чара чарів»,

або Пігулки від збочення

Наталія ДЕРКАЧ

Про давній жанр паліндромів згадують не часто; роль, місце й значення цієї специфічної поезії досі мало осмислені — ні статей, ні дисертацій. Нині ж маємо привід говорити — вийшла друком книжка Станіслава Бондаренка «Лев і рев — very well!» (К.: Український пріоритет, 2018). Вона вміщує небачений — більше сотні сторінок — масив паліндромів, та ще й із сюжетною поемою-паліндромом у кінці. Що ж означають і означують ці дивовижні мовні конструкції в творчості поета й загалом у літпроцесі?

Схоже, паліндроми з’явилися ще до нашої ери. Англійці навіть придумали свою версію того, як Адам і Єва знайомилися саме з допомогою паліндрому: «Madam, I’m Adam» (Мадам, я — Адам), — представився перший чоловік. «Eve», — скромно-паліндромно відповіла жінка.

А найвідоміший серед насправді найдавніших, напевне, цей: «Nipson anomemata me monan opsin» (Мийте гріхи, а не лише обличчя). Автор його — святий Григорій Назіанцус. Майже п’ятнадцять століть цей паліндром-афоризм зберігається на стіні Святої Софії у Константинополі (Стамбулі). Звідти поширився і нині зустрічається в храмах Франції, Англії, Німеччини.

Навіть далекі від літератури люди зазвичай пам’ятають ці паліндроми: «А роза упала на лапу Азора» (А.Фет) чи «Аргентина манит негра» (авторство приписують А.Бубнову, А.Софроницькому, Н.Булгакову). Дехто з більш підкутих насолоджується давнім геніально-веселим: «Sum summus mus» (Я найсильніша миша — лат.), але й у нас є чудові традиції. «Батьком» наших паліндромістів вважають шляхетного Івана Величковського (близько 1651—1701). Автор повчальних книжок, він створив цікавий масив паліндромів («раків літеральних»), який дійшов до нас. На початку XX століття жанр паліндрому набув популярності і в Росії — завдяки поетові-реформатору, «Голові Земної Кулі» Велимиру Хлєбнікову.

Відтак паліндромія розвивалася доволі активно — виходили антології, колективні збірки. З-поміж найвідоміших паліндромістів — С. Кірсанов, І. Сєльвінський, В. Гершуні, Д. Аваліані; навіть Андрєй Вознесенський іноді ступав на цю стежку («А луна канула»).

Серед українських паліндромістів не обійти увагою бодай кількох сучасників: перш за все незабутнього Миколу Мірошниченка, котрий системно працював на цій ниві, був великим прихильником і знавцем жанру, уклав антологію. Згадаймо і його приятеля Івана Іова. Продовжують збирати врожаї паліндромів кияни Анатолій Мойсієнко та Олександр Шарварко, Іван Лучук у Львові, що також підготував свого часу паліндром-антологію. У Харкові донедавна був Анатолій Перерва (якого навесні, на жаль, не стало), зате є В’ячеслав Романовський, який сім років тому видав збірочку «Ваба забаВ». Є Василь Рябий у Коломиї, є паліндромісти у Чернігові, Івано-Франківську... І все ж про авторів цього жанру можна сказати тою ж латиною: albis corvis rariores (рідкісніші, аніж білі ворони).

Нова книжка Бондаренка, певне, теж не для широкого читача — як, власне, і поезія загалом. «Лев і рев...» радше для гурманів, для «найтонших», як говорив устами свого героя Нобелівський лавреат Андре Жид, для небайдужих до озонистих протягів паліндромії, розширення кордонів мови, до поетового вміння відчувати м’язи й суглоби слова та передавати його глибинну семантику.

У цій добре структурованій книжці зустрінемо, звісно, найбільш поширені, однорядкові паліндроми — наприклад, екзистенційний *«Ти ж є! І музика таки зуміє жить!»* або гумористично-саркастичні однорядки *«Є у ректора рот: керує»*, *«В резерв, музо, розум? В резерв!»*, *«А випити пива?!»* (до речі, саме цей любили цитувати незабутні Микола Мірошниченко та Ігор Римарук). Натомість основу збірки складають сюжетні й динамічні повнокровні вірші-паліндроми, нерідко з внутрішньою драматургією й антитезою, як у сонеті. Часом дивуєшся, наскільки по-філософському може звучати цей зазвичай стьобний жанр, як-от у вірші, покладеному на зворот обкладинки:

Сачком мок час...
О, ти — сито,
саче-час:
ще і сор просієш.

Загалом автор вибудовує особливі стосунки з категорією Часу. Раніше в одному з ліричних віршів С.Бондаренко писав:

...Не рекрут я,
не ректор,
не маршал, не солдат –
скоріш пунк-тир-ний
вектор,
оскільки сам... із дат.

Відтак зустрінемо у новинці й сиві *«віки Рюриків»* і недавній *«вік вовків»*. Є тут і *«ніч-Еллада-далечінь»*, і *«Дар-град»* Київ, *«віщодар радощів»*:

Місто... От сім
вітру гуртів,
вібро-горбів
от сім!.. Наше
шан-Місто.
І світу путі всі...
І суржики ж Русі...
От Сіті — тісто.
...
І цур руці, цур руці
хижих ото, хижих.
І сурмам Русі,
сурмам Русі
слави вальс:
Дар-град
вижив.

Є навіть суто «часові» форми, ніби епітафії, як-от присвята авторові «Денників» Петру Сороці, якого зовсім недавно не стало:

Кине дощ у щоденник —
кине день, не денник.
А висушить тишу сива
ніч-Еллада-далечінь...
нічче-Лада-далечінь,
нічче-леле — лелечінь.
А ви ні: лінива...

Два центральні розділи — *«Удар «граду»* та *«Віра — чара чарів»* — соціальні паліндроми. Як дав зрозуміти автор, передісторія цього — в часах «перебудови» й роботи Станіслава в найтиражнішій тоді, півторамільйонній газеті «Коза» («Нєзавісімость»), коли після його журналістських розслідувань за 8 років вийшли із СІЗО на волю дев’ятнадцятеро ні в чому не винних людей (що потім підтверджував суд), натомість деяка *«чолова наволоч»* — корумповані облпрокурори та старші офіцерів КГБ-СБУ — вигнана з органів.

Зрозуміло, що в цих розділах відлунилася й російсько-українська війна 2014–2018 років: від *«Матрьошку — к чортам»* до «дизер-президента», котрий *«тне тент / і торг у «гроті», / а воля ялова!»*. Або як-от у «шпитальному» паліндромі:

Нариви ран...
Сна реверанс...
І вижив, і...
І ви живі!..

Для автора грайлива *«ваба забав»* далеко не на першому й навіть не на третьому місці. Навпаки — поет акцентує: паліндром може висловити практично все. Як магія. Від інтимного хоку *«А рука — сакура. / Акурат та рука / і роздала лад, зОрі»* — до нової Пісні над піснями *«І окопи — покої»*:

І окопи — покої
милим.
А шана наша
ушанувала лаву нашу.
Огонь жінки —
лик ніжного...

Ясю — Люся:
«Ясю, о... боюся...
Ясю, а... даюся!..
Я свято — от я вся.
Я — сіль і ліс я:
напою, о Пан,
я собою!.. О, боса я.
І окопи — покої,
конура — дарунок
милим...
А винна чуттів
квітуча нива...
Це ти — читець
нив от — рухів
і хуртовин,
це ти митець
нивоновин.
О, коло мене не молоко –
мед! Ідем:
тут я! Я тут.

Ми — не газ!..
А загинем
дорана — за народ
(мо’, за роту) —
то разом!
Зірки ми — крізь
життя... Я — ти ж!..

Метод, яким творить лірик і паліндроміст Станіслав Бондаренко, він сам означив так: НЕОПРАВДИЗМ. У це поняття, за його словами, влилися і критичний реалізм, й італійський кіношний неореалізм; європейський модернізм початку XX століття і «поезія факту» (для прикладу: до такої дехто відносить твори В.Базилевського). Сам Бондаренків неоправдизм, очевидно, вливається-впадає у глибокий нонконформізм урбаністичного поета, котрий, до речі, поповнив літературу власними жанрами: роман-паліндром, поеми-кліпи, стасворди. І навіть таке ноухау — «Абетка вереснят», що складається з 33 заримованих у «сюжетну» співомовку слів.

Схоже, паліндроми в системі координат автора (в неоправдизмі) є такими собі розпізнавальними знаками, як у небі для пілотів «свій-чужий», або ж: ниций чи розвинутий («найтонший»). Мабуть, для нього паліндроми — це вочевидь двокрилі птахи з надчуттєвою орієнтацією голубів у просторі. Як відомо, в паліндромі кожен рядок, добігши середини, повертається. Середина паліндрому — вісь, як корпус літака або тулуб птаха-голуба, який повернеться додому з будь-якої далечини — і жодні *«свИсти постмодерністів»* не зіб’ють його з курсу.

І цю вірність собі у пошуку-експерименті важко не помітити. За три дні до виходу книжки, в «Українській літературній газеті» з’явилася добірка паліндромів С.Бондаренка й викликала розголос не лише серед колег-літератів, а й несподіваних відгуках академіків — Миколи Жулинського та Василя Куширця. Може, самого автора подібне й не аж так обходить, а проте йому таки близький один незвичний «сан», що й висловлено паліндромом:

От сан: на сто
віків
раз, бо... Кобзар!

Дехто ще з минулого століття — з легкої руки поетеси Іванченко — називає Бондаренка людиною «з абсолютним поетичним слухом» (хоч сам поет вважає це перебільшенням). 17 років тому в столичний Будинок актора на презентацію книжки Бондаренка «Бенкет під час Кучми» (де містилося також зо два десятки давніх паліндромів), придбавши квиток, зайшла Ліна Костенко і в кінці висловилася (цитую лиш те, що потрапило тоді в пресу): «Дивний цей Бондаренко — як в поезії, так і журналістиці... Навіть у такому, здавалось би, заданому, штучному жанрі, як паліндроми, він здатний передавати глибокі почуття». ■

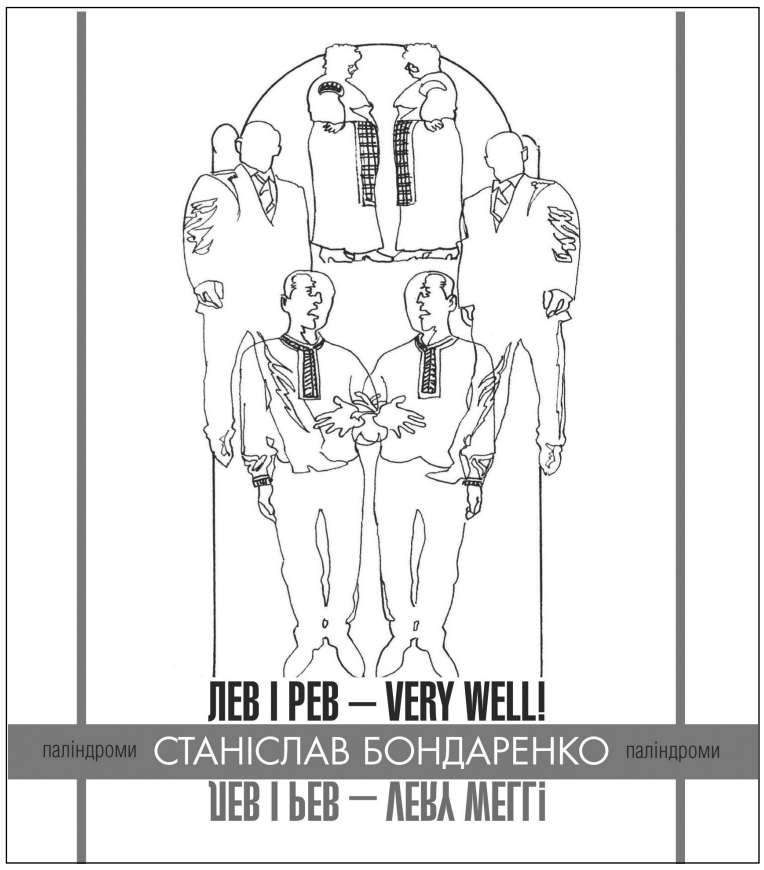

Редактор сторінки
Костянтин Родик
rodyk@meta.ua

ДРУГА ЛІГА

Бліц-дуель на Дніпрі

Нещодавно створений «Дніпро-1» уже мріє про свою участь в прем'єр-лізі; а їхні земляки з «Дніпра» втратили професіональний статус

Григорій ХАТА

Після того, як футбольну громаду Дніпра почали представляти одразу дві команди з однойменною назвою, місцевих фанатів неабияк розтривожив цей факт. «Одне місто — одна команда», — йшлося на банерах дніпровських ультрас.

Ситуація, коли в минулому сезоні в Другій лізі між собою грали «Дніпро» та «Дніпро-1», виглядала й справді незвичною. Але, схоже, свого подальшого продовження дніпровське «дербі» не матиме. І зовсім не тому, що після підвищення в класі «Дніпра-1» турнірні шляхи цих колективів розійшлися. Днями до федерації футболу України надійшов лист зі штабквартири ФІФА, в якому повідомлялось про необхідність застосування санкцій до основної команди «Дніпра» у вигляді пониження її в класі в зв'язку з невиконанням клубом фінансових зобов'язань перед своїми колишніми гравцями.

Зауважимо, що борговий шлейф за «Дніпром» тягнеться вже не перший рік. Спочатку на команду, котра ще мала прописку в прем'єр-лізі, Міжнародна футбольна асоціація накладала великі очкові штрафи. Наступним покаранням для «біло-синьо-блакитних» після їхнього вильоту з еліти стало примусове пониження команди з першої до другої ліги. Коли власники «Дніпра» й далі продовжили ігнорувати свої боргові зобов'язання перед третіми особами, ФІФА наклала на клуб іще одне покарання у вигляді «пониження у класі». Оскільки у професіональній ієрархії «дніпрянам» падати більше нікуди, далі може йтися лише про їхню участь в аматорській лізі українського футболу.

Коли кілька років тому стало зрозуміло про невідворотність масштабних санкцій щодо «Дніпра», багато хто говорив про неминучу ліквідацію Ігорем Коломойським свого клубу. Але розформовувати відомий клуб з успішною історією олігарх не наважився, хоча й пустив у ньому справи на самоплив. Хай там як, а легендарний бренд «Дніпро» залишився, так би мовити, у власності саме Коломойського.

Тим часом новостворений «Дніпро-1» вже в перший сезон свого професіонального футбольного життя зумів здобути вагомий результат. Разом із перемогою в групі «В» Другої ліги команда Дмитра Михайленка розжилася перепусткою до другого за силою футбольного дивізіону країни. Був у «Дніпра-1» шанс узагалі на тріумфальній ноті завершити дебютний сезон, але виграти титул абсолютного чемпіона Другої ліги підопічним Михайленка не дозволив «Агробізнес». Так званий «золотий» матч між найсильнішими колективами групи «А» та «В» Д-II, котрий відбувся на НСК «Олімпійський», завершився мінімальною перемогою команди з міста Волочиськ, що на Хмельниччині. «Звісно, поразка в «золотому» матчі — неприємний епізод. Але ми виконали головне завдання — вийшли до Першої ліги. А зараз перед нами стоїть уже новий рубіж — участь у прем'єр-лізі», — відзначив досвідчений капітан «Дніпра-1» Сергій Назаренко.

Титул абсолютного чемпіона Другої ліги здобув «Агробізнес».
Фото з pfl.ua.

«МУНДІАЛЬ»

Під акомпанемент закликів до бойкоту

ФІФА перед стартом ЧС-2018 не дозволила відкривати фан-зони в окупованому Криму, а Верховна Рада не змогла заборонити трансляцію турніру в Україні

Олексій ПАВЛИШ

До старту «мундіалю» залишаються лічені дні — вже цього четверга збірні розпочнуть боротьбу за престижний трофей. Але до країни-господарки турніру — Росії — у світової спільноти ставлення неоднозначне.

Минулого тижня Гельсінська комісія США запропонувала організувати церемонію нагородження переможців ЧС-2018 «за межами Росії». Зокрема, комісія закликала учасників і гостей форуму не висловлювати «публічного схвалення на адресу Володимира Путіна як глави держави, яка приймає цей турнір».

6 червня на сайті Opendemocracy опублікували петицію, у якій правозахисники, європарламентарії, українські та закордонні письменники і культурні діячі закликали світових лідерів не відвідувати чемпіонат світу, доки Кремль не звільнить усіх українських політв'язнів.

Минулого тижня про дипломатичний бойкот «мундіалю» оголосила Австралія — підтримувати гравців від імені держави буде лише посол. Раніше про таке ж рішення повідомили Велика Британія та Ісландія.

В Україні ж до останнього тривали дискусії щодо трансляції турніру. Національна громадська телекомпанія відмовилась від показу матчів, а 30 травня стало відомо, що поєдинки можна буде подивитися на телеканалі «Інтер».

Минулої середи парламентський Комітет з питань свободи слова підтримав проект постанови про недопущення трансляції в Україні ЧС-2018. Таку ініціативу схвалив і президент ФФУ Андрій Павелко: «Верховна Рада зацікавлена діяти в інтересах суспільства. Особисто моя позиція — я б не показував турнір. Це популяризація країни-агресора, федерація відмовилась від квоти квитків і акредитацій».

Також він заявив, що з офіційної делегації ФФУ в Росію ніхто не поїде, представляти Україну буде уповноважений з посольства. «Поїздки у приватному порядку — це особиста справа кожного», — додав Павелко.

Але в Раді не вистачило голосів, щоб проект постанови включити у порядок денний. Цей тиждень — непленарний, тож парламент не зможе заборонити трансляцію.

Водночас, попри численні заклики влади до бойкоту «мундіалю», квитки на матчі чемпіонату, за даними прес-служби ФІФА, наразі придбали близько 6 тисяч українців.

Раніше повідомляли, що ФІФА заблокувала жителям анексованого Росією Криму онлайн-купівлю квитків на «мундіаль». Тепер же в організації не дозволили і відкривати фан-зони на окупованому півострові.

Самі ж учасники форуму минулого уїк-енду провели останні спаринги перед стартом фінальної частини. Німеччина, якій доведеться захищати чемпіонський титул, нарешті здобула першу перемогу у 2018 році, мінімально здолавши Саудівську Аравію. А володар світової корони-2010 — Іспанія — у непростому матчі дотиснула непоступливий Туніс.

Значно краще у «товарняках» ідуть справи у бразильців — Неймар і К° розгромили Австрію. Зірковий форвард «селесао» забив 55-й гол за національну команду (третій результат в історії збірної) та повторив бомбардирський доробок легендарного Ромаріо. Зважаючи на темпи результативності та молодий вік (26 років), нападник «ПСЖ» може побити рекорд «короля футболу» Пеле, в активі якого 77 м'ячів.

В останньому матчі перед стартом ЧС за «жовто-зелених» зіграв і хавбек «Шахтаря» Тайсон — капітан «гірників» відбігав 15 хвилин. А Фред, який напередодні перейшов зі складу донеччан до «МЮ» за 60 мільйонів євро, спаринг проти австрійців пропустив через травму. Утім до першого поєдинку «мундіалю» він, за словами тренера Тіте, встигне відновитися.

Напередодні ЧС зірковий форвард бразильської збірної Неймар, який довго перебував поза грою через травму, продемонстрував свої бомбардирські здібності.
Фото з сайта sport360.com.

ТАБЛО

Товариські матчі. **Іспанія — Туніс — 1:0** (Аспас, 84), **Франція — США — 1:1** (Мбаппе, 78 — Грін, 44), **Польща — Чилі — 2:2, Данія — Мексика — 2:0, Швеція — Перу — 0:0, Сербія — Болівія — 5:1, Бельгія — Єгипет — 3:0, Португалія — Алжир — 3:0, Англія — Коста-Рика — 2:0, Німеччина — Саудівська Аравія — 2:1** (Вернер, 8; Хавсаві, 43 (у свої ворота) — Аль-Джассім, 84).

Сімона Халеп
румунська тенісистка

«Трофей важкий і прекрасний. Дивлячись на фотографії інших тенісисток із ним, я завжди мріяла доторкнутися до нього. Я дуже щаслива, що зараз тримаю його в руках».

Григорій ХАТА

ТЕНІС

Уперше й не востаннє

Цьогорічний «Ролан Гаррос» завершився синхронним тріумфом рейтинг-фаворитів жіночого та чоловічого турнірів

Ситуація, коли перемога на турнірі «Великого шолома» одночасно дістається першим ракеткам чоловічого та жіночого тенісу, останнім часом у великому тенісі траплялась нечасто. Проте на цьогорічній Відкритій першості Франції тріумфували саме лідери посіву — іспанець Рафаель Надаль та румунка Сімона Халеп. Утім якщо 11-й за ліком тріумф «короля» ґрунту в Парижі був вельми прогнозованим, то для свого дебютного успіху на «Гранд шоломі» примі жіночого тенісу довелося серйозно попрацювати.

Підняти над головою престижний «шолом» Сімоні Халеп удалося лише з четвертої спроби — три попередні фінали на головних турнірах тенісної еліти вона програла.

Не все легко складалося для румунської тенісистки й на цьогорічному «Ролан Гарросі». Фінал проти 25-річної американки Слоун Стівенс, яку багато хто називає наступницею легендарної Серени Уїльямс, Халеп розпочала з програного стартового сету. Пошуки своєї гри вона продовжила й у наступній партії, в якій програла суперниці два перші гейми. Але надалі Стівенс захопив у полон вихор невимушених помилок, після чого вона втратила своє домінування в матчі.

Без сумніву, перебування Халеп на вершині рейтингу Жіночої тенісної асоціації невипадкове, але ще одна невдача у фіналі турніру «Великого шолома» виглядала б для неї зовсім непривабливо. Зрештою, румунка переконала себе в можливості підкорення великої вершини, й, узявши себе в руки, а поєдинок — під власний контроль, у трьох сетах здобула визначальну перемогу (3:6, 6:4, 6:1).

У Парижі Рафаель Надаль виграв свій 11-й за ліком «ґрунтовий» «шолом».
Фото www.rolandgarros.com.

«Трофей важкий та прекрасний. Дивлячись на фотографії інших тенісисток із ним, я завжди мріяла доторкнутися до нього. Я дуже щаслива, що зараз тримаю його в руках», — відзначила Халеп. А от для іменитого Надаля фотосесія з важкими срібними чашами — процедура вже звична. Після переконливої перемоги у фіналі «РГ»-2018 над австрійцем Домініком Тімом (6:4, 6:3, 6:2) у колекції 32-річного іспанця загалом стало 17 «шоломів». Щоправда, навіть після 11-го тріумфу в Парижі Рафаель не зміг стримати сліз. Що казати, коли подібну кількість перемог на одному турнірі раніше вдавалося здобувати лише одній особі — легендарній Маргарет Корт, котра в період 1960-1973 років домінувала на домашньому «Аустреліен оупен».

А кращим доробком українських представників тенісу на цьогорічному «РГ» стала дебютна участь другої ракетки України Лесі Цуренко в четвертому колі турніру. При цьому одна з фавориток змагань, посіяна на змаганнях під четвертим номером, прима вітчизняного тенісу Еліна Світоліна не змогла пройти далі третього раунду. Як результат, в оновленому табелі про ранги WTA вона опустилася на п'яту сходинку. Водночас Цуренко додала в рейтингу п'ять позицій, піднявшись на 34-й щабель. ■

БАСКЕТБОЛ

«Королівські» розбірки

Утретє за чотири сезони титул найсильнішої команди НБА виборов «Голден Стейт»

Григорій ХАТА

В останні роки єдиним українцем, який представляв український баскетбол у НБА, був Олексій Лень. Захищаючи кольори «Фінікса», уродженець Антрацита старався, як міг: отримуючи не надто багато ігрового часу, витискував із себе максимум можливого.

Разом із завершенням сезону-2017/2018 спливає кінця й угода про п'ятирічний період перебування Олексія в сонячній Аризоні. «Я б із радістю залишився в «Фініксі», але не знаю, чи отримаю пропозицію від «Санс», — сказав Лень. Останні здобутки «Фінікса» виглядають більш ніж скромно, відтак не дивно, що керівництво клубу прагне підсилити команду. Приміром, минулу «регулярку» «Фінікс» завершив на останньому місці у своєму дивізіоні, вкотре залишившись без «плей-оф», переможцем якого, до слова, вдруге поспіль став «Голден Стейт».

Спочатку, перегравши в фіналі Західної конференції найкращу команду регулярного сезону-2017/2018 — «Хьюстон», у вирішальній дуелі чемпіонату колектив Стіва Керра без шансів для суперника розгромив «Клівленд» (4:0) на чолі з «королем» Леброном.

На думку переважної більшості експертів, саме Леброн Джеймс є найсильнішим гравцем НБА. І саме завдяки його старанням його рідний «Клівленд» в 2016 році — вперше у своїй історії — виграв чемпіонські персні. Утім не завжди один у полі воїн. З'ясувалося, що в першому поєдинку фінальної серії, в якому перемога «Голден Стейт» дісталася лише в овертаймі, лідеру «Клівленда» зламали руку. Не дивно, що в наступних поєдинках за головний трофей, перемоги «воїнам» діставалися значно легше.

В атаці — лідер «Голден Стейт» Стефен Каррі.
Фото з сайта УНІАН.

Цікаво, що «Голден Стейт» та «Клівленд» учетверте поспіль грали у фіналі НБА — що, без сумніву, свідчить про зірковий статус цих колективів. І якщо в «Клівленді» всі ці роки першу скрипку грав лише Джеймс, то в таборі «воїнів» — після фіаско в 2016 році — в пару до давнього лідера команди, майстра «триочкових» — Стефена Каррі — запросили не менш талановитого Кевіна Дюранта. Не дивно, що після цього «Голден Стейт» не зупинити. Якщо фінал НБА-2017 «воїни» виграли з рахунком 4:1, то в цьогорічній фінальній серії шансів на успіх у Леброна та К° взагалі не було. А найкориснішим гравцем фіналу назвали Дюранта: після того, як темношкірий форвард залишив «Оклахому Сіті», його талант розкрився повністю.

Водночас кар'єра в Національній баскетбольній лізі молодого українця Святослава Михайлюка лише розпочинається. Минулого тижня гравець збірної України проходив оглядини в «Лос-Анджелес Лейкерз». Подейкують, що в іменитому клубі, котрий, щоправда, провалив минулий сезон, пролетівши повз «плей-оф», залишилися задоволеними діями нашого перспективного співвітчизника, котрий у минулому сезоні, виступаючи в студентській лізі за «Канзас», у середньому за гру набирав 15 очок. ■

ХРОНІКА

«Формула-1»

Після серії не надто вдалих гонок перший пілот «Феррарі» Себастьян Феттель здобув третю перемогу в поточному чемпіонаті. Вигравши кваліфікацію, німецький гонщик так само впевнено виглядав і в недільній гонці, не давши суперникам жодних шансів на успіх. Його головний конкурент у чемпіонській битві — британець Льюїс Хемілтон із «Мерседеса» — фінішував лише п'ятим, дозволивши таким чином Феттелю знову очолити (з перевагою в один бал) особистий залік пілотів.

Хокей

Перегравши у фінальній серії «плей-оф» дебютанта НХЛ «Вегас» — 4:1, «Вашингтон» уперше в своїй історії здобув Кубок Стенлі. ■

Читайте в наступному номері:

Сильні слабкі плечі

Героїні стрічки «Невидимий батальйон» розповідають, чому часто після війни вижити складніше, ніж померти на фронті

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Бразильський янгол

Адріана Ліма не бажає модельної кар'єри своїм донькам

Славко ФЕРТ

Бразильська супермодель Адріана Ліма сьогодні, 12 червня, святкує свій 37-й день народження. Можна впевнено сказати, що життя цієї жінки вдалося. Ліму часто називають однією з найвродливіших жінок планети. Вона є одним із янголів славетної фірми з випуску жіночої білизни Victoria's Secret, а також обличчям косметичної компанії Maybelline. За версією сайта models.com, Адріана очолювала список найсексуальніших моделей світу сім років поспіль. А згідно з рейтингом часопису «Форбс», вона є другою (після Жизель Бюндхен) найбільш високооплачуваною моделлю світу. 2015 року її річний заробіток становив 9 мільйонів доларів.

Але, як це часто буває в середовищі відомих і знаменитих, успішна кар'єра — ще не означає щасливе особисте життя. От і в Адріани поза подіумом не все вийшло так, щоб раз — і на все життя. Її шлюб із сербським баскетболістом Марком Яричем тривав сім років. Проте вибудувати міцні й гармонійні стосунки за щільними графіками моделі та спортсмена не вдалося — у 2016 році пара розсталася. Та найприємніший підсумок їхнього кохання — дві красуні-донечки. І своїм дітям Ліма зовсім не бажає такої долі, завдяки якій сама піднялася на вершину слави. Адже задля цього часто доводиться жертвувати тим життям, яке проживають звичайні люди. «Я все втратила в своєму житті. Часом я бачу на вулиці підлітків, які вештаються, ходять у кіно, і я так заздрю їм», — каже Ліма, яка вперше вийшла на подіум у 15 років, а в шістнадцять уже підписала серйозний контракт. Вона додає: «Певного дня, коли моя донька захоче стати моделлю, я ніколи їй не дозволю! Але пізніше відтану, якщо наполягатиме, бо що ж я вдію? Але точно не раніше, ніж їй виповниться 18 років. Знаєте, у кожного фаху є темний бік, і люди часто бувають такими злими до тебе, а коли ти молода, то не знаєш, як захистити себе».

«Здається, що я провела все своє життя в літаку! У мене навіть не вистачає часу розпакувати речі, — пояснює Адріана. — Мені завжди кудись потрібно вилітати через два дні. Я дуже багато подорожую, і спочатку це здавалося розвагою. Перший раз, коли я сіла в літак, мені було 15, і тоді все це виглядало так весело». І хоча модель зізнається, що «любить подорожувати навколо світу та знайомитись з іншими культурами», та таке кочове життя безперечно рано чи пізно починає страшенно втомлювати. Особливо, якщо в родині з'являються діти. Саме Валентину і Сієнну — своїх донечок — Ліма вважає своїм найбільшим досягненням: «Для мене найкраща робота в світі — бути мамою. Ніколи не підозрювала, що можу когось так сильно любити. Я завжди думала: невже безумовна і всепоглинаюча любов існує? Тепер я точно знаю, що так».

А як же та, інша любов, яка дає крила навіть таким янголам, як Адріана? З цим у моделі теж усе гаразд. Уже рік Ліма зустрічається з 36-річним турецьким письменником Метіном Харою. І не приховує цього: під порцією фото в «Інстраграмі» зі спільного відпочинку вона написала: «Я вибрала кохання»...

Адріана Ліма.

ПОГОДА

13 червня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, короткочасні дощі, грози. Вітер південно-західний, 7-12 м/с. Температура вночі +15...+17, удень +23...+25.

Миргород: короткочасні дощі, грози. Уночі +15...+17, удень +24...+26.
Вінниця: короткочасні дощі, грози. Уночі +15...+17, удень +26...+28.
Одеса: короткочасні дощі, грози. Уночі +17...+19, удень +24...+26.

11 червня температура води на узбережжі **Чорного** та **Азовського морів** становила 20-24 градуси, у **Дніпрі** біля Києва — 22.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, короткочасні дощі, грози. **Трускавець:** уночі +14...+16, удень +20...+22. **Моршин:** уночі +14...+16, удень +21...+23.

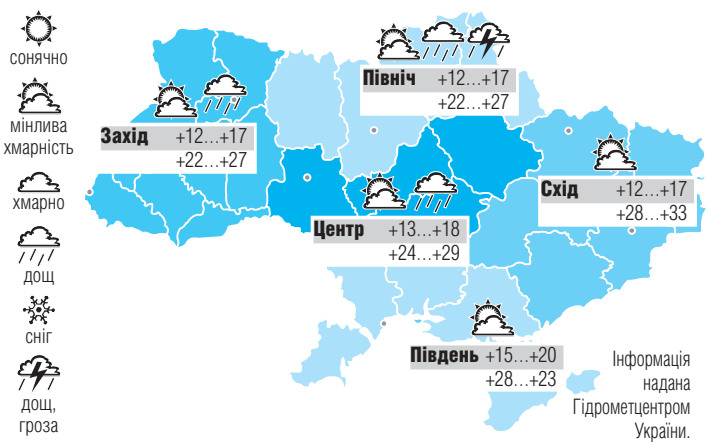

Інформація надана Гідрометцентром України.

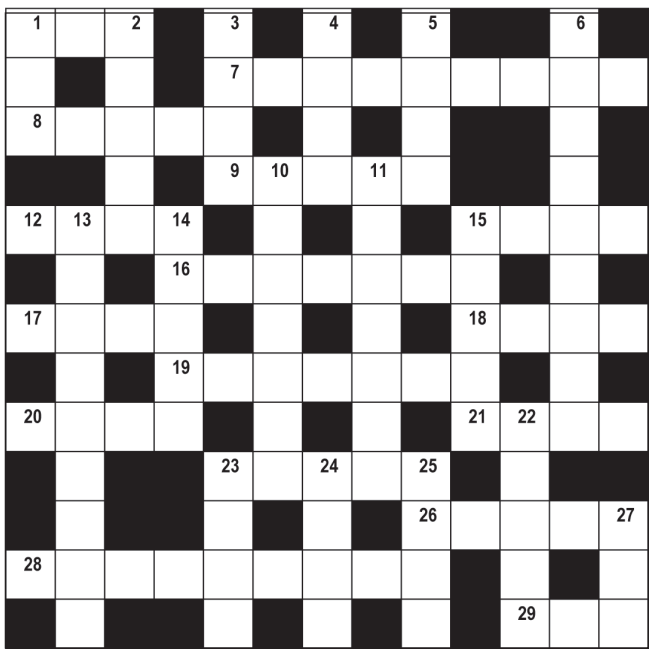

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №62

По горизонталі:

1. Англійський візок за викликом, прообраз таксі. **7.** Хвороба попереку та старечих суглобів. **8.** Народне прізвисько князя Вишневецького, «батька» українського козацтва. **9.** Загальна назва змагань, які відбуваються на Олімпійських іграх. **12.** Сленгова назва долара. **15**. Порода собаки. **16.** Улюблений час для учнів під час шкільних занять. **17.** Момент спортивної боротьби, коли суперник торкається лопатками татамі. **18.** Військо. **19**. Хижак сімейства дельфінових, якого називають китом-убивцею. **20.** «По всьому світу стала новина: Діва Марія сина родила. Дитя породила, в ... положила Господнього Сина» (колядка). **21**. Частина складних слів, що латиною означає «земля». **23**. Дама, валет, туз. **26.** Найбільша річка в Західній Грузії. **28.** Відомий телеведучий і продюсер, один із незмінних членів журі шоу «Україна має талант». **29**. Момент у футболі, коли м'яч виходить за межі поля.

По вертикалі:

1. Геометричне тіло, всі грані якого є квадратами. **2**. Сигнальний поплавок на річці, озері для обмеження безпечної для плавання акваторії, а також для позначення мілизни чи підводних каменів. **3.** Гірська порода вулканічного походження, яку домішують до цементу для надання йому щільності та пластичності. **4.** Машина. **5.** Урочистий прийом чи звана вечірка. **6.** Людина, що незаконно захопила владу або присвоїла собі чужі права. **10.** Жіноче ім'я, яке в перекладі означає «п'ятниця». **11.** Рідкісна річ. **13.** Столиця Парагваю. **14.** Погода, коли на термометрі +35° С. **15.** Один із лідерів якобінців, убитий Шарлоттою Корде. **22.** Великий історичний часовий відрізок. **23.** Король франків, який об'єднав під своєю владою простір від Біскайської затоки до Адріатики. **24**. Військовий підрозділ. **25.** Дугоподібне перекриття між стінами чи стовпами. **27.** Східний напрямок.

Кросворд №60 від 6 червня

Д	У	Г	Л	А	С	■	С	А	М	С	О	Н
У	■	О	■	Т	■	■	А	■	■	Е	■	А
Б	О	Л	Б	О	Ч	А	Н	■	К	Л	Я	Р
Л	■	О	■	Л	■	У	■	П	■	О	■	Б
Я	Т	К	А	■	С	Т	Р	А	З	■	■	У
Ж	■	О	■	О	■	С	■	Р	■	К	Е	Т
■	■	С	У	Б	М	А	Р	И	Н	А	■	■
Л	А	Т	■	Р	■	Й	■	Ж	■	Т	■	Б
І	■	■	Н	А	Р	Д	И	■	Ж	А	К	О
Р	■	І	■	З	■	Е	■	П	■	Р	■	Й
Н	Е	М	О	■	А	Л	Ч	Е	В	С	Ь	К
И	■	Р	■	■	К	■	■	С	■	И	■	О
К	Н	Е	С	Е	Т	■	К	О	Р	С	Е	Т

ПРИКОЛИ

— Чому ви знову спізнилися на роботу?

— Дітей у дитсадок відводив.

— Але ж у вас не було дітей!

— Раніше я теж так думав.

* * *

Анонс:

— Високопосадовець терміново шукає двійника для візиту в Генеральну прокуратуру. Матеріальну допомогу сім'ї гарантує.

* * *

Сидять два хлопці в кафе. Один каже:

— Дивись, які красуні за сусіднім столиком. Давай познайомимося.

Другий:

— Давай почекаємо, поки вони розрахуються.

* * *

— Я не розумію, чому якісь штани ви мені шили протягом місяця. Адже Бог цілий світ створив лише за шість днів.

— Ви таки подивіться на цей світ, і на ці штани!

* * *

Суддя запитує підсудного:

— У вас зарплата 10 тисяч гривень, а будинок ви собі побудували за 10 мільйонів доларів. Як ви це поясните?

— Дайте час подумати.

— Сім років вистачить?

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса:
03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон для довідок:
т./ф.: (044) 454-84-92
Рекламне бюро:
т./ф.: (044) 454-88-86,
reklama@umoloda.kiev.ua
Відділ реалізації:
т./ф.: (044) 454-84-41,
sale@umoloda.kiev.ua
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kiev.ua

Відділи:
новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;
права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;
міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;
економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;
медицини — novyny4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;
соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець —
ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенькі були», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою Ⓟ друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах:
«Преса України» — у Києві
Зам. 3009062
«Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові
Зам. блок № 378
Верстка та виготовлення фотоформ —
комп'ютерний центр редакції «УМ»,
тел.: 454-87-71
Газета виходить у вівторок, середу, п'ятницю—суботу (спільний номер)
Тираж 86734

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0